or. ¶ Cōcludam⁹ ergo ex q̄tuoꝛ cauſis per
totidē ꝯſideratōes tactis poti⁹ q̄ꝫ deductis
q̄ꝫ expedit decet ⁊ licet/ q̄ꝫ ꝯgregent̄ filij iſrl̄
et iuda piter. Cōgratulat̄ amatrix bonoꝝ
oīm piſien̄. vniuerſitas/ mr̄ mea/ vt dicere
cepimus/ ꝯgratulat̄ vr̄e deuotōi. vr̄o zelo
feruēti. vr̄e religioſiſſime ad mr̄em eccleſiā
pietati/ vr̄e tandē laudabiliſſime legationi
o reuerēdiſſimi ⁊ ſpectabiles viri pr̄es ⁊ fra
tres. det auxiliū deus in ꝓgreſſu egreſſu fe
liciſſimū ⁊ votiuū. Deniqꝫ offert ſeipam to
tam/ ⁊ in membris ſingulis eadē vniuerſi-
tas ad oīa cōmuni ꝯſenſu ⁊ deliberatione
auiſanda/ tractāda/ cōicanda/ ꝯcludēda/ ꝓ-
ſequēda cū omni humilitate ⁊ fauore nihil
querēdo qđ ſuū ēē videat̄ ſed qđ omniuꝫ.
vt habeat vnū ⁊ certū caput ſecundariū in
eccleſia ſancta dei. poſtpoſitis ꝯtentionib⁹
oibus ⁊ diſcuſſionibus odioſis/ q̄ ad hanc
rem nō ſatis attinent ſed magis ad diuiſio
nem ⁊ practicādo viā cōpēdioſiſſimā ⁊ ſan
ctiſſimā ceſſionis amboꝝ ꝯtēdentiū vt iu-
rauerūt ſolēniter ⁊ vouerunt. ¶ Neqꝫ p̄te-
rea ſit ꝯtentio quis in hoc negocio ꝓſeq̄n-
do videat̄ ēē maioꝛ vel potioꝛ vel doctioꝛ
Scit eadē vniuerſitas q̄ꝫ ſtabimus oēs an̄
tribunal dei. illic videbit̄ quo quiſqꝫ aīo/ q̄
zelo/ qua intentōne pacē verā ſue ſponſe q̄
ſierit. Sit igit̄ hec gloria nr̄a teſtimonium
ꝯſcīe nr̄e. ſit gl̄a deo. Nā ꝯ enūciās angel⁹
pacē hoib⁹. p̄miſit Glia ī excelſis dō. ¶ De
niqꝫ ſi filij iſrl̄ ꝓut ſcriptura loq̄t̄ ibāt aīo
pacifico ad p̄liū/ q̄li aīo ⁊ q̄ꝫ pacifico eūdū
erit ad hoc pacis ꝯciliū/ ſine emulatōe ſine
ꝯtentōe ſicut decet ꝯgregatōeꝫ ſanctoꝛū ſi-
ne iraſcēdo ī via q̄ēadmodū monuit Jo
ſeph fratres. ¶ Preterea null⁹ det̄ loc⁹ dia-
bolo q̄ in ſeditionib⁹ habitat. fiat ī pace lo
cus deo q̄ dirigat pedes nr̄os ī viā pacis et
doceat viā prudētie/ ipe q̄ ē via vitas ⁊ vita
⁊ de⁹ bn̄dictus in ſecula Amē.

Trilogus in materia ſciſmatis eiuſdē cancellarij.

Sepenumero. ſublimē ratōnis
ſpeculā (nec mentioꝛ) ſol⁹ aſcē-
di quatinus ſup omnes vicio-
ſarū paſſionū nebulas poſitus
eo quoqꝫ omnia ſupgreſſus q̄ꝫ
tum fas habui que aſpectui vero obſtare
crederent̄. ego liberiores mētis oculos hac
illacqꝫ verſarē ſup hoc mare magnū ⁊ ſpa-
cioſum hūane fluxibilitatis p̄ſertim ad vi-
denda q̄ ꝓ ſedatōe ꝓcellarū ſuarū ⁊ elatio
num cōtra nauē eccleſie hactenus agitant̄.
Honeſto memorās cōſpicio naucleros ec
cleſiaſtice nauis hui⁹/ ſtrictis quaſi gladijs
verboꝝ acutoꝝ decertare mutuo/ faces in-
ſup ardētes ꝯtumeliaꝝ ⁊ exprobrationum
ſcriptis inſertaꝝ iactare. Pēs ſe viciſſim im
petere ita demū ꝯfligere ita collidi. q̄ꝫ omiſ
ſis hoſtib⁹ exteris ⁊ ſpretis ſalutaribus ſtu-
dijs id vnuꝫ ſatagere credi p̄nt/ vt quilibet
quēlibet extra naueꝫ ecclie deijciat ⁊ detur-
bet. Seorſum vos acclamant iſti horrifico
boatu. ſeorſuꝫ vos in malā horā veſtrā. ꝓ-
cul abſcedite/ quoniā ſciſmatici eſtis. vipe-
rarū genimina eſtis. Infelix cuculi proles
eſtis. vos deniqꝫ omni mulctatōe ⁊ anathe
mate debito paricidis ⁊ patrie ꝓditorib⁹
digni eſtis. Alioꝝ ex aduerſo ⁊ ſi mitioꝛ ſit
res tn̄ acerba eſt. imo vos inquit diſcedite
a nobis vt ſciſmatis nutritores ⁊ fautores
vt criminis p̄ticipes cuꝫ ſciſmatico cū piu-
ro cū heretico cū ecclie ſubuerſore certiſſi-
mo. ¶ Inter has belligerātiū voces. inter
lr̄as maledicas hincinde volitātes timoꝛ ⁊
tremoꝛ venerūt ſup me ⁊ cōtexerunt me te-
nebre. mala ſunt ⁊ valde mala q̄ video ſed
neſciēs interim quorſuꝫ res euadat deterio
ra p̄ſagio ve ve ſi hereſes caput extulerint.
Jā tn̄ q̄ōnes fidei iactāt̄ int̄ eos. multa q̄ꝫ
ꝓ ſolidis veris hacten⁹ hīto p̄ponūt̄ vt du
bia. ⁊ q̄s nouit ſi corrupt⁹ paſſiōe p̄nti ani-
mus errabit (vt ſolet) a vero ſeu det̄minā-
do q̄ falſa ſūt. aut q̄ nō expediūt ſeu repudi
ando ea q̄ ab alijs v̄e determiata cognoſcē
tur. Ceteꝝ a nōnullis pugnat̄ velut ī tene-
bris/ ita amicos nō ſecernūt ab hoſtib⁹ ita
q̄d feriēdū q̄d ve īpugnādū ſit n̄ videt/ ocu
los petē habēt ⁊ feriūt tales palpātes velut
ceci. ⁊ ambulātes in circ̄itu. Exēplo q̄ꝫ eo
rum q̄ domū Loth circūuallabāt ipi tanq̄ꝫ
acriſia p̄cuſſi/ viā neqꝫ egredīedi neqꝫ ingre
dīedi inueniūt. Ipi rurſus machinas ma-
gnas grauiſſimarū infamiarū ꝯgerūt ex iu
rium allegatione generali. Sed infirmo vt
deficiēte veritatis fundamēto in eis qui fa
cti ſunt nutabunde reddunt̄ he machine.
imo corruūt ⁊ ī eis edificātes ⁊ egeſte eoſdē

ꝓpria mole ſternūt. talis ē de gigātib⁹ poe-
tica fabula hodie p̄terea velut olim in ipſa
babylonice turr͡ edificatōe fit ī eccl'ia cōfu-
ſio līguaꝝ. vt ſe nō intelligāt hi q̄ vel edifi-
cāt vel edificare dicūt turrim ei⁹. ¶ Quid
actur⁹ ſuz miſer hec aſpiciēs? qd moliar hec
aduertēs? obſiſtē neq̄z fas neq̄z vires habeo
nō moueri īpoſſibile. ¶ Sic lugebā me-
ſt⁹ ſic anguſtiabar anxi⁹. ve ⁊ ve cerebris
plāgorib⁹ īgeminās/ dū ex ſecreto mētis tri
clinio due comites germane cū frē vterino
aſtitiſſe mihi viſe ſūt/ familiarit̄ ſatis note.
nomē frīs zelus cui⁹ habitatio ī camerula
iraſcibilis. nomē vni⁹ ſororis/ beniuolentia
cui⁹ locus ē in cōcupiſcibili. Altera vocat̄
diſcretio reſidēs in ratōnali. he ſibi mutuo
date erāt in adiutoriū tāq̄ vno germanita-
tis nexu circūplectētes ſe cum fratre. qm̄ ze
lus abſq̄z beniuolētia nimiū rigidus ē. gra
uis ⁊ auſter⁹. Beniuolētia abſq̄z zelo mol-
lis ⁊ lāguida. zelus demū ⁊ beniuolētia ſūt
abſq̄z diſcretōe ad ſeductōez errorēq̄z valde
prone. Porro abſq̄z eis diſcretio qd poſſit
quid ꝓdeſt? Hec trina ſocietas die noctu-
q̄z pluries altercata eſt intra ſecreta domus
mee cubicula. meū q̄z frequēter rupit ſilen
tiū. zelus p̄cipue cui⁹ aliq̄n vehemēs adeo
īprobuſq̄z fit impetus/ vt nūc verbis nunc
ſcriptis erūpere geſtiret extrinſecus/ nō h⁰
nō illud diſcrimē aduertēs neutri pti ſatis
pcens. dūmō par/ par fiat/ acclamaret. Ac
vero beniuolentie tractus q̄ſi ꝯtrarius ⁊ ſi
ſuauior/ nō multomin⁹ validus erat ad ig-
ſcendū oībus ⁊ de eis fauorabili interp̄ta-
tione iudicandū. Quibus ſic decertātibus
diſcreto ſe mediatricē moderatricē p̄bebat.
Operoſuz magis vero īpoſſibile mihi eēt
hoc certamē deſcribere. nihilomin⁹ aliqua
ſtilo mādare curaui/ tū ad obliuia vite ſoli
cite/ etenī dulce loq̄ miſeris vetereſq̄z euol-
uere queſtus. tū p̄terea ad exercitiū quale-
cūq̄z ocioſi ſtudij h⁰ mihi ſi dabit̄ ſat͡ erit.
⁊ ſi nemini ex alijs ſim allaturus quippiaz
cōmodi. attn̄ ſi q̄s iuuat adeſſe niſi pauliſp
ſecedāt a me. ⁊ zelū beniuolētiāq̄z ⁊ diſcre-
tionē non me loqui putēt. zelum in p̄mis.
¶ Zelus. ¶ Quid ſupeſt cōſilij o ſorores
Quouſq̄z nō pudebit inertie/ vſq̄z quo tan-
dem mens placida ꝯtēta q̄ete ē. Quale q̄n-
tūq̄z ſit ꝯcordie bonū qua pue res creſcant
ſicut diſcordia maxīe dilabunt̄? dū etiā atq̄z
etiā recogito/ q̄bus nō anxietatibus vrgeor/
quibus nō mordeor doloribus. qn̄ p qua-
tuor luſtra ⁊ amplius. ꝓpriā ego mrēm in-
tueor. Et o qualē mrēm? xp̄e/ illā tuā ſpon
ſam vnicā eccl'iaz intueor (dico) nō in vna
ſui pte nō vno letali vulnere ſauciatā/ qn ī
ſup eāipaz nō barbarica tātū debachatōne
ledi ꝯſpicio ſed p ſuos introrſuz in viſceri-
bus ſuis eo acerbi⁹ q̊ delicatior locus eſt vi
deo (heu) his oculis/ p ſciſmaticā beluā in
finitoꝝ capitū/ illā piā mrēm deijci lacerari
⁊ p oēs artus/ truculēta rabie ac pluſq̄ bel-
uina feritate diſcerpi/ ferre neq̄o credite/ ⁊ ſi
ferre⁹ eēt animus. ſi naturales affectus etiā
in beſtijs. ſi paſſiōes vicioſe in reprobis tā
ta audēt quāta recēſere ſtupor ſit nō minas
nō ictus/ nō vbera/ nō fuſtes/ nō ignes/ nō
ipā demū mortis īmania īminētis horren
da diſcrimīa pauēt: dū ſequāt̄ qua ſua vo-
luptas queq̄z trahit. vel ſua paſſio rapit. ho
rū exēpla tū in aīalibus reſpectu fetuū/ tuz
in hominibus philocaptis in auaris in vane
glorioſis in iracūdis. ⁊ ceteris hmōi. quoti
diana cernunt̄. Si hoc (inq̄) ita in furore
vel vicio? qd audere debet pietatis? qd poſ
ſe v̄tutis affectio? quā tāto vehemētiorem
ad bonū eē ꝯuenit/ q̄to diuiniorē ⁊ ex cōſe
quēti fortiorē illā eē cōſtat. ꝓpterea nemo di
numerauerit q̄n verus mr̄is eccl'ie zelator
neq̄z incedat quā ſibi mōſtrauerit vel ratio
vel ꝯſcīa vel auctas vel inſpiratio vel tādē
ipā neceſſitas ad liberatōz ſue mr̄is ab hac
mortifica peſte/ ⁊ a vorac⁹ beſtie hui⁹ ſciſ-
matice faucib⁹ q̄ ſi ꝓdeſſe ſors acerba ve-
tuerit/ tū pulcherrimū erit p mrē/ p pace/
p libertate tali/ occūbere morti. ſed neq̄z h⁰
magnū nob q̄bus p p̄mio ſpes fida regnā
di ꝓmittit̄/ q̄n gētes que ſpē nō hn̄t ſpōta-
nee neci ſeſe deuouiſſe/ celebres collaudant
hiſtorie. tū romanoꝝ de duob⁹ decijs ⁊ cu-
rio. tū exteroꝝ de codro. Ipos ſubinde mar
tyres nr̄os. q̄ ſinguli ſingulas aīas ſuas p
fide eccl'ie tradētes ſaluauert̄: nos ī morta-
li deuotōis titulo tēplis extollimus. Quid
de labore illo q̊ nō vna aīa nō pauce ſz totū
eccl'ie corp⁹ pn̄s ⁊ futuꝝ ſua ſalute potietur
¶ Diſcretio. ¶ Tace fr̄ obſecro ⁊ feruē-
tiorē iuſto ſpm̄ cōp̄me. Caueto tu ſciēs
⁊ vidēs ne nos ⁊ te ī apta pic'la mittas. Egi

ſti hoc pluries dū ſuccenſus q̇ſpiā feruido
ſpū tuo ſe mediū ſe veluti ɔtētōes ſedatuꝝ
inᷤ pugnātes/ vtriq̄ ɔflictus oppoſuit/ ita
xp̄m comedit zelus dom⁹ dei/ dū mortu⁹ ē
vt facēt vtraq̄ vnū. Sic apud poetā/ ſenioꝛ
ille galeſus occubuit. dū mediū paci ſe of=
fert iuſtiſſim⁹ vnus q̇ fuit ꝛc̄. Et pi⁹ eneas/
dextrā tendebat inermē pacē acclamās/ dū
iaculo femur trāſfixus ē. hac tu recogitatio
ne deterreri potueras vt ſapiētis viſus con
ſilio nō miſceres te rixe alienene ve te ꝛ nos
omnes moꝛſibus ſeuis odioꝝ ꝛ infamie la
cerandos abiectares. lacerandos dixerim
aut ab altera partiū ſeu (vt frequēs eſt) ab
vtraq̄ vulgati dicti memineris. natans in=
ter duas aquas in vtraq̄ ſubmergiť. Iam
experientia pꝛopꝛia hoc te docere ꝛ ſi cetera
deeſſent debuerat. Nōne tutius erat conſi
lium ꝓpheticū amos/ vir pꝛudens in illo
tpe tacebit q2 dies mali ſunt. Nōne p̄terea
ſalubꝛius id qd̄ Ezechielis viſio habet/ lu=
gere ꝛ gemere ſup̱ cunctis abominationi=
bus que fiunt. vt cum Ieremia ſedere tri=
ſtem aut cum regio ꝓpħa optare pennas ſi
cut colūbe. volare ꝛ requieſcere ꝛ in ſolitu=
dine ſaluū fieri a puſillanimitate ſpiritus ꝛ
tempeſtate. dū eſt ɔtradictio in ciuitate vbi
ſine paſſionū tumultib⁹ ſe audiāt ſemet in=
telligant. ſe corā videant. fallit me expecta=
tio mea. ſi nō ꝓtinus abiectis armis ambu
labūt in domo dn̄i cum cōſenſu aut oſten=
ſo ſigno ad ſagittā/ hoc ē ſine debito: ip̄m ſi
ne diuinatōe ip̄rouida mediū veritatis at=
tingent. aut ſi pugnā duꝫ fuerit argumēta=
tionibus ipi exēplo iſraelitarū ibūt omnes
oīno pacifico ad p̄liuꝫ. ❡ Zelus. ❡ Quid
me aſpicitis o ſoꝛoꝛes/ grādia video: polli
ceri. ſed grādioꝛa fides poteſt amoꝛ audet.
doloꝛis magni neceſſitat inuitat. ❡ Beni
uolentia. ❡ Magna ꝓrſus repꝛomittis fra
ter ſed maioꝛ in exoluēdo difficultas repo=
nitur. tot ſapiētes hucuſq̄ nequeūt id face
re qd̄ attentas ſolus ꝛ iuſtus ita ne tot ani=
moꝛum varietates. tot votoꝝ mille ſpecies
adunabis/ qn̄ idem homo plerūq̄ ſecū diſ
ſidet ꝛ in eadē domo rixe regnant incōpe=
ſabilis. ❡ Quid ages p̄ſertim vbi animo
deliberato/ placet erroꝛ. placet diuiſio. pax
ſola voce nō coꝛde cōquiriť. vbi deniq̄ tan
ta quāta eſſe poteſt. finiū varietas inueni=
tur. ❡ Zelus. ❡ Noli tandeꝫ obſecro o y
germana beniuolētia. noli moleſtū ſilen
tium tam p̱tinaciter indicere p̱mitte me cō
fabulari in amaritudine aīe mee. ſine illud
qd̄ me p̄mit euomere. doloꝛ incluſus vrit
acrius. Ego ſaltē litterulis infodiam que
ſentio nullū ibi diſcrimē foꝛmidať. ❡ Di=
ſcretio. ❡ Age ergo frater/ ſi detinere n̄ poſ
ſumus p̱mittim⁹ interī ſcribere te oīa q̄ ani
mū venerit: tātūmō ab iniurioſa temerita=
te ab irreuerētia q̄libet abſtineto. Caue de=
ſeras ne germanas tuas. beniuolentiā ꝛ di
ſcretionē q̈tenus beniuol⁹ ſit ꝛ diſcretus ſ=
mo tuus. nec accuſans nec excuſans alios
plus debito. ſed aurea mediocritate ſemp̱ i
te oꝛnat⁹ effulgeat/ ꝛ placeat/ moꝛdaci odio
ſa dicacitate eiecta. ❡ Zelus. ❡ Faciaꝫ qd̄
hoꝛtaris ſoꝛoꝛ diſcretio. Nā ꝛ tu beniuolē
tia ſignificas te huius eē ſententie. vis eīm
oīa interp̄tari beniuole. ſed in nomē tuū n̄
tn̄ ita beniuole ꝙ ledať veritas ſed vt cha=
ritas nutriať. ꝛ veniat dies q̄ exultantes ca
nere fas ſit cāticū iſtud Mīa ſeu beniuolē=
tia ꝛ v̈itas obuiauerunt ſibi iuſticia ꝛ pax
oſculate ſūt. ❡ Beniuolentia. ❡ Aſſentio
frať/ nil aliud ſane magꝭ expoſtulo: ſꝫ ip̄m
agere ſup̱nus arbiť de⁹ ɔceſſerit. Comita=
bimur ergo te tu id qd̄ ſuggeſſerim⁹ tuis v̈
bis exp̄mito at vero ſup̱ oīa vide ne ſis ze=
lus talis/ qualē apl's noīauit nō ẜm ſcīam:
quē p̄terea dixit zelū ɔtentōis. q2 videlicet
nec diſcretōeꝫ nec beniuolentiā germanas
tuas audiebat zel⁹ alis. ❡ Zelus. ❡ Fiet
vtiq̄ ne dubites. ꝛ q̇cq̇d in vtrāq̄ p̱tē dicē=
dū videbiť illud deliberato ſed breui libra
mine rōnis explicabo. Nūc alloquēs oēs i
cōe/ nūc ad p̱ticularioꝛa me deflectens ꝙ ſi
p⁹ finito v̈bo dep̄hēderitis me p̄uaricatoꝛē
pacti hui⁹/ vr̄a erit coꝛrectio ꝛ meū vltro p̱=
cere coꝛrigētib⁹. Multa tn̄ (id aduertite) lo=
cutur⁹ ſuꝫ noīatim ſub mō triplicis ep̄le q̄=
lia loq̇ vel poſſe vel debere p̱ſonas introdu
ctas nō me licentia oratoꝛia coniecturate.
❡ Et i pꝛimis oēs in cōe cōueniā. ❡ Si z
ſnīe diuerſe ſint inᷤ vos vt hūana fert fra
gilitas qm̄ icerte ac timide ſūt ꝓuidentie
nr̄e. Pꝛeſertim vbi variať narratio i eis q̄
facta ſūt. Nūqd ꝓpterea ɔtentōnes odioſe
regnabunt inter vos: nūquid exēplo mu=
liercularum res iniurijs pageť: Nōne ſa=

ſubriꝰ eſt ⁊ xp̄iano digniꝰ vinci a bono q̄
malo vincere. imo hoc peſſimū ē illō optā
dū. Credite mihi par male ꝑ ſciſmata que
rit̄ nō vtiliter iniuria iniurijs / ſicut nec cal
liditas calliditate. nec morbꝰ morbo repel=
lit̄ aut ſanat̄. Si p̄terea ꝯtentōes ⁊ rixe ſint
inter vos nōne carnales eſtis. ego quidem
dico ꝙ vnuſqſqꝫ veſtrū dicit. Ego ſum be=
nedicti. ego ſubſtractōnis / ego neutrius / ⁊
qđ venire ſolet int̄ oues dū ceca nocte p̄da
tor lupꝰ irruerit fugiūt ꝑs hec fauces lupi
neſcia incurrit hec in oppoſitū pariete ī pin
git. hec nullo incerto vagat̄ attonita. Nō
aliter ſpū quodā vertiginis agitat̄ cetus ec
cleſie / ꝑs palpat velut in tenebris / ignorās
que petat. ꝑs ambulat in circuitu. ꝑs ſiſtit
expectās lucem veritatis certā / de tenebris
ſplēdeſcere. Pars neqꝫ ſcit neqꝫ nouit q̇cq̄
agere. Nihilominꝰ ipa ⁊ agētes vtrimqꝫ ni=
dēs dijudicat. Alios rapiūt ⁊ tranſuerſos
agūt paſſiōes varie peſſime ꝯſiliatrices. ira
odiū / iuidia / cupiditas ābitio timor ⁊ ſil'es
adeo vt ꝓ ꝑſonis ꝑſequendū. ſincerꝰ amor
pacis / ⁊ ſereniſſima veritatis amicitia deſe
rant̄ aut īpugnētur. q̊ facinore / q̄le aliud ex
ecrabiliꝰ cogitari poſſit neq̄ꝙ inuenio. Per
tales ſi nō obuiatū extiterit exponet̄ fides
diſcrimini. ſi ſuis lr̄is fidētes ſi eas inſtr̄m
ſuaꝝ paſſionū efficere molietes / determia=
uerint aut aſſeruerint leuiꝰ debito in hāc vl'
illā p̄tē ea q̄ meliꝰ intractata manerent. vt ſi
diceret̄ papā nō ēē caput vniuerſale eccleſie
iure diuino papā nō expedire ēē vnicū pro
eccleſia. pape paſſim in facie reſiſtendū eſſe
paſſim. ⁊ ab eo appellandū. vel ex aduerſo
ſi quis aſſereret ꝙ in nullo caſu pape dice=
re liceret. cur ita facis ⁊ ſil'ia. Quoſdā p̄=
terea videre ē q̇ tāta aīoſitate ſuis aut ceptꝭ
aut ꝯſultis īherēt vt nullis ad oppoſitū rōi
bus nulla incōmodoꝝ expientia. flecti poſ
ſint. Malūt oīa ſecū ruere / oīa frāgi vel tur=
bari quā pedē retroflectere a via ſua etiā in
uia ⁊ ob hoc iā nō via / qm̄ ꝓgreſſui obſta=
re repiunt̄ vel ſpinaꝝ. hᵒ ē vicioꝝ ſepes hor
rida vel foſſatoꝝ hoc ē cordiū ꝓfūditas in
cognita vel latrūculoꝝ malignitas. vel co=
mitū mutua īpugnatio vel viaꝝ diſtrictus
hūiles. q̄s ceruicoſa turgidaqꝫ p̄ſumptio /
neq̇t p̄tergredi q꞉ nequit hūiliari. Iraſcun
tur deniqꝫ tales odio īmortali ꝯtra oēs q̄s

viderint vel audierint. nō dicā aduerſari ſi
bi ſed nō plenis vocibꝰ ⁊ totꝭ aſſentire ſentē
tijs. Alios ad oēm ventū inſtar arundinis
videmꝰ mutabiles q̇ ꝓ bucella panis iuſti=
ciā deſererēt. Alios tandē inuenimꝰ (⁊ vti=
nam multos) q̇ parati ſunt obedire verita
ti cognite: ſequi p̄terea qđ ſeq̇ licebit vel ex=
pediet. multa quidē licet / q̄ non expediunt
Hi nullos odiunt. nullos ꝑſequūt̄. quos
abſqꝫ malignitatis admixtōe cū puro ⁊ ſim
plici oculo veritatē q̄rere cognouerint. etiā
ſi nō datū fuerit inuenire. Reminiſcunt̄ ꝙ
paulus ⁊ barnabas abſqꝫ peccato diſſenſe
runt ita vt diſcederēt ab inuicē: nullo tamē
odio ſeip̄os ꝑſecuti ſunt. nullis maledictꝭ
⁊ iniurijs ſe inuicem conſectati leguntur.
Qua in re / vident̄ egiſſe nō ſatis beniuole
nec diſcrete (ne loquamur acerbius) illi q̄
ſub noīe venerabilis vniuerſitatis tholoſa
ne / quādā nup epl'aꝫ grādē ſereniſſimo frā=
coꝝ regi trāſmiſerūt plenā maledictis pun=
gentē iniurijs / corruptam obprobrijs. in il
los oēs q̇ nō ſecū ſentiūt qui ſubſtrahēdo
nō ſecū in obedientia (vt dicūt) debita per
ſeuerāt. Uerum ſepoſitis interim proprijs
ad ſeip̄os affectionibꝰ ⁊ odijs ad alios (ob
nubilant em̄ iſta veri iudiciuꝫ) aīaduertāt
quid ex oppoſito ſubſtrahentes poſſunt re
ſcribere / noīati illi de alma vniuerſitate pa=
riſieñ. qui ꝓfundiori nota q̄runtur iniuri.

Exemplar lr̄aꝝ reſponſiuaꝝ ex perſona
vniuerſitatis pariſieñ. ad epl'aꝫ tholoſanā.

POſtulata in primis rex xp̄ianiſ
ſime maieſtatis tue licētia / con
uertit ſe humilis filia tua / reſpō=
dere tholoſanis quibuſdā ꝑ epi=
ſtolam tali ſobrietate qualē te decet audire
⁊ nos loqui: contextā non qualiter merue=
rant hi q̇ maledictis īprobis q̇ execrandis
execrationibꝰ infamare regiā dignitatē cuꝫ
generali cōcilio ſuo conati ſunt. rupto ꝺ re
pente diutino ſilentio. Loquimur ergo ſic
ad eos rex ſereniſſime te audiente te iudice
Ea fratres ſuper q̄bus accuſamur a vob̄
ſi talia erāt qualia ex aggerando declamat
(imo ſatirica dicacitate mordet) charitati=
ua illa epl'a veſtra niſi canina potius appel
lāda erat. ꝑfecto vr̄m vos accuſat q̄drien=
nale ſilētiū. Cur eni tūc cōfeſtim vt nunc ſe
ro neqꝫ arguiſtꝭ neqꝫ ſtatuiſtꝭ ꝯ faciem no=

ſtrā nos fratres vr̄os/qui tā manifeſta ⁊ ſa=
crilega ipietate vr̄is iudicijs errabamꝰ.ſed
ꝑtinaces nos ac deſꝑate errātes linqueba=
tis.Quo pacto igit̄ nunc fruſtra nos īpeti
tis.ſi tales iudicamur a vobis.aut ſi ad re=
gem veſtrū ⁊ noſtrū dūtaxat ſermo veſter ē
qua ratione ipm̄ ⁊ omnes de generoſo ſan
guine ſuo:nō ꝓtinus ab errore reuocaſtis
quos iuratis vos ſcire q̄s firmit̄ credē/neq̄
ꝙ ꝑtinaces eē ī ſubſtractōne ꝑ eos effecta.⁊
ſic palā effecta vt nulla poſſit tergiuerſatiō e
negari teſt[es o rex eoꝝ q̄ dicimꝰ.q̄ igit̄ vel
infidelitate vł inertia nō monuiſtis eos cō
tinuo ſi tā certo ⁊ ꝓbroſo ſciſmatis anathe
matiſq; vinculo vr̄is iudicijs niſi reſipiſce=
rēt ligabāt̄.At q̄ ſtupidos forte vos ⁊ elin
gues effecerat timor.quis timor:timor ca=
dens in viros cōſtātes.Vn̄ ortus indecor=
tus.Qđ ſicut ſcribitis.vir quidam legatus
ex vr̄is fere necatꝰ ē in cōcilio pariſien̄.cele=
brato.O ꝙ ꝓuide trepidaſtis.nam tua res
agit̄ paries cū ꝓximis ardet.Poterat vni=
cuiq; veſtrum ſi obmutire p̄ſumpſiſſet.ſił e
cōtigiſſe nondū/vero ita deſipitis fratres.⁊
hec dicatis.⁊ ſi ita loq̄mur.alioquin q̄ aio
certare vos policemī vſq; ad mortē ꝓ iuſti
cia.qui nondū vſq; ad ſanguinē reſtitiſtis
ſi vos plus triēnio pauor puerilis exterruiſ
et trepidantes timore vbi non erat timor.
Nam qualis timori locus ſeruabit̄ vbi tā
ꝓmptos defenſores ⁊ ꝓpulſores iniurie.
ep̄s ille mox inuenit dominos duces ſicut
teſtamini.Quid ſi cerebroſus.ſi capitoſus
ſi p̄ſumptuoſe loquar aut minax/ erat ille
veſter ep̄s:nō ē nr̄m diffinire.ſed neq; eſt
vſq;ꝙ incredibile.cū ſi talis erat dū in tur=
bā alacriū ingenioq; viuaciū iuuenū īcau
tus ipegit/ꝙ exagitatꝰ ab eis ſm̄ meritū ſu
um ⁊ exibilatꝰ extitit.¶ Sed ad ſilētium D
vr̄m regredimur.Rn̄dere poſtulamꝰ vbi
tūc erat dolor ille ingēs/qui (ſicut ex hiſto=
rijs trahitis) mutos etiā ex natura loq̄ co=
git dū recētior erat iniuria.dū plaga noua
curationi ꝓximior.dolor iſte veſter q̄ nunc
eſtuare vos iactatis.quorſum abierat:aut
vnde nunc ſubitus emergit:deniq; dolor
iſte dū ab initio erat quaſi muſtū nouum
abſq; ſpiraculo nōne inſtrepitꝰ vaſtos fortiꝰ
erūpe nōne clamores horridiores extorq̄re
debuerat:At vero ſcandalū vobis erat for

midini.Quale ſcādalū:paſſiuū an actiuū
datū/ſcz an acceptū:⁊ rumorez qualēcūq;
paueritis/dānat grego.q̄ tradit non eē deſe
rendā ꝓpter ſcādalū/ veritatē vite doctrine
⁊ iuſticie qualē hic aſſeritis.Sed exitū ſub
tractōis aut (ſicut ſmo veſter loq̄mur) ꝓ=
tum infelicē p̄ſtolabamī.quid ita q̄ſumꝰ:
nūquid ab euētu negocioꝝ/metiri iā acto=
rum bonitatē/congruū vel neceſſariū indi
catis:videte ne fallamī.Quāta ſunt opti=
mo initiata ꝑncipio quanta in q̄bus nihil
virtuoſe ⁊ moralis prudētie defuit q̄ tamē
ſucceſſu ꝓſpero vel intēto caruerūt.ad qđ
pōt violate traduci illud:careat ſucceſſibꝰ
opto quiſq̄s ab euētu facta notāda putat.
Noſtrū ē plātare/noſtrū ē rigare ſm̄ prudē
tiam a deo nobis inſitaz.hec v̄o nihil ſunt
oīa ſed q̄ incremēti ꝯſūmatōez dat xp̄s eſt.
Narrat iudicū lib.filios iſrael pugnantes
dn̄i monitu bis magna ſtrage corruiſſe.q̄s
tn̄ dixerit eos de aggreſſu pugne ꝓpter hoc
inculpādos:At forte ꝓlixus ſmo epł e ve
ſtre talem tꝑis tractum.vt elaboraret̄ exige
bat vtq; coaceruaret̄ interim grandis con=
geries maledicoꝝ in nos verboꝝ vt inſuꝑ
grādiloquā tragediā cōtumeliaꝝ/ vt ſales
aſperſos ſatirice īprobeq; reprobatōnis ex
pueret in nos/ fraterna illa veſtra dilectio.
Sed profecto ſi fuiſſet iniquitas noſtra/ vt
talia audire meruiſſet (qđ libera voce refel
limus (certe tamē veſtra amicitia ex ſimili
tudine quadā ſtudiorū nobis obnoxia ve=
ſtraq; prudentia ⁊ grauitas qualis deceret
ſtudioſos digna apparebat que pulchrio=
ri ⁊ nō illoto obſcenoq; ſermone/vteretur.
dignum erat illud ſpeculum/quale vos eē
gloriamini/quod radijs purioribus rutila
ret/digna deniq; vinea veſtra/ que non in
his maledictorum labruſcas degeneraret.
Poeticum eſt inuolutrū/ muſas agreſtes/
ideo in picas conuerſas eē/ ⁊ quoſdā agre=
ſtes in ranas ⁊ alios in ſimias.aragnes in
araneam nioben in ſilicem.⁊ alios in alia.
quia linguis abuſi ſunt.eas in maledicta
latens.Preclare demū ab Ariſto.dictū eſt
Honorem eē in honorāte ita ꝓculdubio
illiberalis ⁊ contumelioſa vitupatio ſordi
dat exprobrantē.Nā qualis vnuſq̄ſq; ē ta
lia dicit.ſicut q̄ de terra ē de terra loquit̄ A
¶ Sz vitupare nos/ſicut tamē epł e faci

es oſtēdit/veſtra nullatenus erat intentio.
qualis ergo nimiū laudare obediētiā/⁊ in=
obediētie ſcelus deteſtari. cām ꝑterea defē=
dere pape ⁊ eccľie. deniqꝫ a devio nos īfau
ſte ſubſtractōnis auertere. eſt ne igiť veſtra
fratres prudētia tam oblita ſui. vt arroget
ſibi docendi nos officium in re ꝑſertim no
tiſſima ꝙ obediētia bona eſt. inobedientia
mala grauiterqꝫ plectenda. quis hoc igno=
rare ꝑſumi poteſt? maxime apud nos quo
rū ſtudiū antiqui⁹ ſolēniuſqꝫ tam numero
ꝙ̄ merito ⁊ autoritate ſemꝑ extitiſſe nec ipi
negaretis. Nam ⁊ inimici noſtri ſunt iudi
ces. ꝙ tm̄ ceteris ſupereminet vniuerſitas
nr̄a/ꝙ̄tū inter virgulta cupreſſi. ¶ Ampli⁹
vero/ ꝓ inobedientia (ſi ita neceſſe fuerit)
nos edocenda erat ne diſpēdioſiſſimus ſer
mo trahēdus ꝑ autoritates emēdicatas/in
geſtaſqꝫ ſine ordine ꝑ pueriles periodos aſ
ſidue ſimiles ⁊ plus equo/ſonoros ꝑ faſti=
dioſaꝫ nugacis repetitōis eiuſdē ſiniſtre ita
tem/deniqꝫ iraſcēdo dentibus frēdēdo ⁊ ta
beſcēdo in nos quaſi beluina feritate mox
cōculcādi lacerādi devorādiqꝫ videremur.
Poteratis fratres/poteratis aliter veſtram
iactare eloquentiā aliter veſtrū officiuꝫ/vel
docendi vel monēdi vel corrigendi vētila=
re. Nimis elapſum eſſe a memoria veſtra
monſtratis illud ciceronis documentum/
cui ſcriptura ſepe ꝯcordat/ſit monitio ſine
cōtumelia vel exprobratōe. Nā ⁊ michael
diſputans cum diabolo de corpore moyſi
¶ Rurſus fratres/elocutionis veſtre accu
ratio vel deſerēda erat penitus vel accura=
tius incorruptiuſqꝫ ſeruāda. qd̛ dictādi vi=
cium nō magnoꝑe culparemus ſi nō vicio
ſiſſimo ⁊ ꝓſus intollerabili genere cōfuta
tionis vtereť/illa elegans eloquētia veſtra
que eīn vicioſior cōfutatio ſeu argumenta
tio adduci potuerat ꝙ̄ que ad vtrūqꝫ flecti
poteſt? quē defectū/ſi ꝑ totū hūc terminuꝫ
oculis videre nequiuit veſtra ſolertia tot li
teris erudita/quo auſu nos in obſcuriori=
bus cōmonere ꝑſumpſerit cōſideret. Hoc
itaqꝫ qd̛ dicimus mōſtrabimus digito/tm̄
modo oculos aperire non pudeat. Si obe=
dientia laudāda eſt (vt totiens inculcatis
quaſi nō ita ſentirem⁹) ſi hec ſit gladius ve
ſter acutiſſim⁹ quo nos iugulare imo cruē
tis vulnerib⁹ confodere ſatagitis. attendite

ꝙ̄ facili retorſione/gladiū vr̄m in iugulum
vr̄m ꝯuertimus. obedire ſiquidē oꝑtet deo
magis ꝙ̄ hoībus. nō hoc inficiabimi. opor
tebat ergo vt deo iubenti recedere a ꝯſortio
vel heretici vel ſciſmatici vel in talibus ve=
hementer notorie diffamati/aut in nocu=
mentū eccleſie ꝑſidenti/voſipſos ꝑſtaretis
obediētes/ qd̛ quia nō feciſtis fas habem⁹
ex cōſequēti more veſtro concludere/ꝙ in=
obediētia hec veſtra/cōplecti debet pena ta
li. imo maiori ꝙ̄ noſtra facta/vt fieri diciť
eius vicario. nam ꝯtēnenda eſt hec ꝑtās vt
altera ſupior honoreť. ¶ Scimus his B
auditis qd agitis qd obſtrepitis. qd ni
gatis faciebus ſtomachantes acclamatis?
Nos certe nulluꝫ fouemus in hac ꝑte ſciſ=
maticū. nullū hereticū. nullū depopulato
rem eccľie. nullū de his vehemēter ⁊ noto=
rie diffamatuꝫ. Ita excuſatis vos frēs nos
ecōtra ꝓponimus accuſamus ſuademus,
purgātes nos ſimiliť ꝑ negatōeꝫ eoꝝ que
nobis īponitis. erat idcirco radix hec diffi=
cultatis ⁊ cōtrouerſie ad quā euellendā/to
tis eloquentie illius veſtre tulliane/neruis
incūbere debuerat charitas veſtra. que ra=
dix? ꝓbare vicꝫ dominū benedictū nō eſſe
ſciſmaticū. nō hereticū. non aduerſantē ec=
cleſiaſtice vnitati. aut nō de his meri to ve=
hemēter infamatū. aut eē talem qui nō cō=
uertit obediētie ſue honorē. in inſtrumētū
deſtructionis eccleſie. hoc ē ꝙ in cōtentiōe
verſari qd̛ vnicū cōfutari cōueniebat. non
de obedientie ꝑconijs ⁊ inobedientie ſup=
plicijs imo de partialibus maledictis mē=
branā occupare. Et iſtud tamē/cur modo/
⁊ nō antea citius effecerit veſtra fraternitas
nōdum ꝑſpicua rō inuēta eſt? niſi forte vti
voluerim⁹ ſuſpitionibus maliuolis in vos
qualiter abutimini ī nos. Si. eni forſan ſu=
ſpicioſus aliquis ꝙ liuida emulatio veſtra
ob ꝑclariſſimā ſtudij noſtri famā/ aut aliū
de male parta/nunc tandē nacta oportuni
tate egeſta eſt quaſi ſi aperiať ſepulchrum
patens intus ſpurcidū ⁊ olidū. Suſpicabi
tur alius nō inuidiā non odiū nō rancorē
ſed vel adulationē vel ambitionē ſue ꝓmo
tionis auidiā. rupiſſe hoc vr̄m ſilentiū dū
ſpes arriſit nouaꝝ prouiſionū habēdarū/ſi
noua reſtitutio fieret/ꝑſertim vobis petēti
bus ⁊ altercātib⁹/⁊ vſqꝫ ad ꝑiculuꝫ capitis

decertare pollicētibus longe vero ſint a no
bis interptatōes hmōi maliuole ⁊ incerte/
fratres cariſſimi. Nunꝗ̄ id agere nos con
tingat qđ in nos fieri rōnabiliter inculpa=
mus. Iſta quidē eſt rixatio vel feminea vł
canina ſeu puerilis/ dentibus ⁊ vnguibus
iniuriaruꝫ cām ducere/iſta pugna goliada
contumelioſo contemptu/certamen inire.
¶ Eſto tamen fuerit in nobis aut noſtruꝫ
nōnullis intentionis corruptio (qm̄ quis
poteſt gloriari ſe mundū habere cor/cū nō
ſit homo ſup terrā iuſtus qui non peccet)
Nihilominus quale ſuper hac corruptela
adducitis efficax argumentū vt tam certo/
tam abſoluto/tam in generali vos feriatis
iudicio quaſi vocis illius īmemores into=
nātis:nolite iudicare ⁊ non iudicabimini.
¶ Eſto ſint inter nos aliqui ambitioſi ad
bnficia. aliq̄ leues ad iudicia/aliqui odioſi
ad dominū benedictū. vnde tamē conſtat
ſubtractōeꝫ ꝑ tales emerſiſſe. ¶ Omitta=
mus nos rn̄dere quō talia fingere hꝫ vr̄a
diſcretio: de rege noſtro ⁊ veſtro de domi=
nis duabꝰ ꝯſanguineis ſuis. de baronibus
regni. ꝑterea de ꝯſilio regis/ de p̄latis ⁊ to=
to clero francie. Poſtremo de toto regno
hiſpanie. Exclamabitis hic ꝑmo iā excla=
maſtis ꝙ ꝑ nos ſeducti ſunt excecati ſunt.
alienati ſūt. mirū vō ſi vos ſoli ⁊ abſentes
⁊ pauci/aptos habetis oculos in eoꝝ regi=
mine/ ſi vobis ſolis ſua illuminatio ſuaqꝫ
directio debeaꝫ. Attēdite ne intolerabiliter
nimis arrogetis. Scitis ⁊ creditis firmiter
ꝙ rex ⁊ dn̄i de ſuo ſanguine generoſo non
adherēt ſubtractōi ꝑtinaciꝫ hoc ē veſtrum
verbū. Certe neqꝫ nos ꝑtinaciꝫ ad heremꝰ.
Adheremus tn̄ ſicut ⁊ ipſi donec interim
nobis ꝑatis corrigi ſi erramꝰ clarius aliqđ
cōmodiuſqꝫ ꝓ eccleſia dilucefcat. Aut igi
tur eos oēs pari nobis cō crimine pariqꝫ
reatu ꝯuoluite q̄ ſubtraxerūt/ſicut n̄ vul=
tis q̄ nō audetis. aut nos ſicut ipōs habe=
tote excuſatos/qm̄ ꝑtinaces eſſe non volu
mus qđ tamē oīno facere refugitis. ſed di=
cetis nō ſi eſtis ꝑtinaces/cur a dānate ſub=
tractionis cōtinuatione nō ceſſatis? Interro=
rogetis ſimiliter/cur ab eadē rex non abſce=
dit. ꝙ ſi purgetis querētes rōnem noſtra ē
cōis rn̄ſio. qm̄ noſtrā interim ꝯſciāꝫ ſequi
mur. nam quātuꝫ licet dubitare de domio

benedicto an perdiderit ius in papatu/aut
ꝙ obedientia ad ipm̄/ eſt eccleſie peſtifera/
tantūdem fas ē ab eius obedientia ſecede=
re. Neqꝫ em̄ negabitis quoniā ꝓ culpa he
reſis aut ſciſmalis/papa fieret inferior quo
libet xp̄iano. Iura ſunt ad hoc planiſſima
neqꝫ preterea latet vos poteſtatē papalē da
tam eſſe in edificationē eccleſie non deſtru
ctionē. Quo abuſu in deſtructionē eccleſie
notorio exiſtente. Nōne exemplo pauli re
ſiſtere in facie gerēti ſe ꝓ papa liceret. Nō
ne ſibi dici poſſet cur ita facis? Anaſtaſius
ſūmus olim pontifex ⁊ aliorum nōnulli ſu
per hoc ſunt in exemplum. Et o deus arbi
ter equiſſime ⁊ quo pacto miranꝫ iſtud q̇=
dam hominum/ quaſi nō intelligibilis ſit
hec abſurditas? Cū in rebus longe mino=
ribus id licere fieri magno aſſenſu cōcede=
rent. Si ei palaciū ſuū/ſi ciuitatē ſuā/ papa
facibus accēſis ꝓ ſua libidine quereret cō=
cremare/ſi paganos armatos ſi agroꝝ de
populatores moliret̄ apud xp̄ianos intro
mittere/ etiam vbi nihil fidei predicaretur
aduerſum / ſi virgines ingenuas aut ma=
tronas honorabiles violare ſatagaret/ q̇s
tam indulgentiſſimus vnꝗ̄ aut blandus
adulator ad papā fuit/q̇n negaret his auſi
bus obuiandū eē qui papā ipm̄ ſi vba nō
ſufficerent diceret non debere factis arceri.
Iure naturali cōcedit̄ vim vi repellē. idqꝫ
cōcedit̄ vt ꝑſone ſingulari fas eſſet papam
aut regem vel ligare vel carceri mancipare
ſi eis iniuſte ꝑſequētibus hanc perſonam/
ſibi nō aliūde pateret ꝓꝑrie mortis aut im=
pudice violationis effugium. ſi hoc in dā=
nis corporalibus tam liquidū eſt/ quid de
ſpūalibus incōmodis longe grauioribus
relinquit̄ eſtimandū. Iungamus hanc rō
nem ad rem que agit̄. Si ſubtracti habue=
rūt ꝓbabiles vehemēteſqꝫ cōiecturas/aut
certas rōnes ex his que facti ſunt ꝙ domi
nus benedictus aduerſabat̄ eccl'iaſtice vni
tati/nūquid nō bono fine ⁊ intentōe pote=
rat hec fieri ſubtractō? queretis quo pacto
ſic? quippe vt nō aſſumeret obedientiā ſi=
bi factam/ in velamē aliqđ nequitie aut ꝓ
elationis ſciſmatice prauitatis. Ex quibus
medijs mille medijs/aut cōtinuādo hono
res ſuos/ſine ꝓcuratōe vniōis/aut ꝓmo=
uēdo ſibi fauētes ī hac libidīe dānādi/ aut

nunc apte nūc occulte nō fauētes ſibi perſe
quēdo. ¶ Uidetis clare ſi qd videtis ꝙ D
nullis hoc loco vtimur ſophiſmatibus
imo ne ſophiſticū ꝑalogiſmi vos decipiāt
(ſicut fefelliſſe videt̄) nos ipa ad nudum
difficultatē reuelam⁹ cū ꝓpriū ſit ſophiſtaꝝ
ſe celare ⁊ poſitōes ſuas vel inuoluere vel
transferre. Nullas ꝑterea legū interꝑtatio-
nes ſubdolas aut fictas adducimus. ſolis
innitimur regulis iuris diuini ⁊ naturalis
quas ꝑ vobis aſſumitis q̄ſqꝫ imutabili ve
ritate ſubſiſtere nequaq̄ ignoratis. he ſunt
regule q̄ ſūmus eccl'ie ꝑlatus ꝓpter eccleſie
vtilitatē ſtabilitus ē. Q̄d pape ſi apoſtatet
a fide reſiſtendū eſt in facie ⁊ ſi nō recte am
bulet ad veritatē euāgelij. ꝙ vim vi licꝫ re-
pellere. ꝙ deo magis ē obediendū q̄ hoīb⁹
ꝙ bonū publicū ꝑferendū eſt bono ꝑticu-
lari. qd̄ ad publicū ordinatū ē. Iſtis inq̄ i
nitimur nō vt falſo crimīami talibus ꝙ fa
cienda ſunt mala vt bona eueniāt. ꝙ perſe-
quēdus ē papa verus vt ſciſmaticis ſalus
det̄. Nōduꝫ ita veſtri ſimiles ſumus vt ita
deſipiamus Quid ergo multos turpit̄ pla
ne inuoluūt ſophiſmata/ dū nimis fugiū-
tur. q: eī̄ videre nequeūt qualē papa ver⁹
aut ꝑ tali habitus deſinere poſſit eſſe papa
aut habēdus eſt ꝑ tali/ ipi non capiūt qua
ratione ſubſtractio poſſit (imo ⁊ debeat in
caſu) iuſtiſſima reputari. hoc eſt inquiunt
inobedientē eē. hoc eſt ꝑſecutorem capitis
exiſtere. cū tn̄ nulla ſeceſſio a capite dici de-
beat inobediētia. neqꝫ ꝑſecutio niſi legi di-
uine fuerit cōtraria. Eſt aūt diuina lex iu-
bens recedere a tabernaculis impioꝝ. iu-
bens fratrē poſtq̄ audire noluerit eccleſiaꝫ
habendū eē ſicut ethnicū ⁊ publicanū. iu-
bens preterea oculum aut membꝛuꝫ aliud
eruendū eē/ ne totum corpus ſua cōtagio-
ne deprauet. que diuina iuſſio qualiter ad
rem que tractat̄ adaptari debeat inſinuatū
eſt. ¶ Scimus tn̄ quid adhuc reſpōdetis
negatis in hoc negocio cauſas tales in fa-
cto. Hoc vero ē qd̄ in diſceptatione noſtra
verſat̄. hoc ꝓbare qd̄ negamus/ aut impro
bare qd̄ eſtimamus debuerat charitatis ve
ſtre prudētia. aut nō notiſſima ingerere nō
nos mille ꝯuicijs inſectari/ nō verberare la-
tratib⁹ auras. nō nos ꝑuſq̄ intelligeretꝭ ar
guere. Et qm̄ idipm̄ nō ꝓoratis ⁊ res lon-
gioꝛi diſputatōne eget q̄ vt ſub epl'e breui
tate poſſit coartari. q: deniqꝫ iaꝫ pluries tā
ſcripturis tā viuis vocibus rationabilita-
tem noſtre ſubſtractionis ſi non potius li-
bellus diffamatorius appellari meruit nec
latet nos q̄ multa alia poſuiſtis que ſi rigi
dum examen intraret̄. illa de erroꝛe in fide.
de crimine in bonis moꝛibus. de inobediē
tia leſe maieſtatis regie/ ⁊ alijs plurimis dā
nanda paterent/ que oīa oſtendere ſicut et
principalē cāꝫ noſtrā iuſtificare ꝑatos nos
offerimus q̄tuꝫ ⁊ queādmodū tu rex ſapiē
tiſſime iuſſeris q̄ hactenus nos indiuidu-
os coadiutores tuos aſſumere dignat⁹ es.
neqꝫ eī̄ diuerſum a te quicq̄ agere fas pu
tat diſcretio noſtra. Etſi improbe ꝓuoca-
ri ad certamē impar min⁹ numero ⁊ virtute
ſufferre moleſtū ſit. ¶ Potuerant iſta ſuf E
ficere ſi non viciſſitudinē referre vellem⁹/
reddentes ꝓ malo bonum ⁊ benedictionē
monitoriā. ꝓ exprobratōe maledica cuꝫ il-
lo qui cū gloꝛificandis ait/ maledicimur et
benedicimus. itaqꝫ petimus rōem fratres
quo fructu qua ve vtilitate cōplacuerit ſe-
iungi a cōmuni regis ⁊ regni cōcilio. Peri
ret quippe oīs politic⁹ ordo ſi ea que ꝯmu-
ni ſunt aſſenſu cōcluſa quilibet ꝓ ſuo mo-
tu capitis vel inculpare vel ad nouā cenſu
rā reuocare contenderet. Ubi eni fuit vnq̄
tam apta tā ꝯ cors ſnīa q̄ nō aduerſus calū
niantiuꝫ linguis carpi poſſet: alijs amoꝛe
alijs ignoꝛātiā alijs ſola ꝯtrariandi proter
uiā aut pꝛuritu nouas res moliēdi vexatis
ſed neqꝫ cōcilijs generalibus preſtitus eſt
olim aſſenſus vnanimis taliter vt nō ex ali
qua ꝑte ꝯtradictores inuenirent̄. Equū ē
idcirco legibuſqꝫ ⁊ ꝯſuetudine ſancitū vti
oꝛe maioꝛis ꝑtis ſtet omne cōitatis indici-
um. Alioqn ſi cuilibet aſſidue fas eēt ob-
niti nihilo plus ageret̄ q̄ ſi int̄ naucleros
eiuſdē nauis/ odioſuꝫ cōtinuaret̄ iurgium
illis velū tendere/ iſtis laxare. alijs dextro-
ſum alijs ſiniſtroꝛſuꝫ ex aduerſo conari im
plicabili animoſitate tractātibus. delibera
tōe eni maioꝛis ꝑtis exceptata/ nōne cōſul
tius ē ei vos opem ferre vel nequaq̄ ꝑtina
citer aduerſari ⁊ ita portū qualēlibet attin-
gere. q̄ ſub dubia ſpe melioꝛis poꝛtus con
fundere interim oīa ſeditione certiſſima
multa proinde tolerari debent iam facta.

quoꝝ inceptis contradicere dignum erat.
Eſto vobis appareāt vel forte ſint ſaniora
cōſilia. nihilominꝰ apud ꝯmunitatē cuius
eſtis pars parua ambulantem in oppoſita
ſententia. quid ꝓdeſt tractus veſter ꝑtinax
alioꝛſum imo quid aliud opaṫ ꝙ̄ cōtentio
nes ſcandala aioſitates ⁊ diſturbia ad rem
oēm que agiṫ ſalubeꝛioꝛ finiendā. Nego=
cium aliud grāde priuſꝙ̄ certa cōcluſione
firmeṫ opus habet cōſultatione. in qua ſit
animus in cōſulendo liber. porro accepta=
ta cōcluſione tūc eſt tempus faciendi non
dijudicādi. ¶ Qđ ſi oppoſueritis p̄ceptū
domini vt nō peccet aliquis ſequēdo mul=
titudinē. hoc de criminibus que bene fieri
nequeunt/ intelligi neceſſe eſt. non eīm talia
vnꝙ̄ licere faciet ꝙ̄tuſlibet numerus peccā
tium ⁊ ſtultoꝝ quoꝝ infinitus ē numerus.
At vero ſecus ē in eis que fieri bñ poſſunt
in quibus conſciam ꝓpriā ad alioꝝ forma=
re iudiciū qñqꝫ licitū qñqꝫ debitū eſt. quali
ter eē dicimus in ꝓpoſito vbi ea que in fa=
cto ſunt. nō que fidem īmediate reſpiciunt
ventilanṫ. Obijcietis fortaſſis ꝙ nō ſince=
ris animis/ nō medijs vſqꝫquaqꝫ inuidicis
nō ꝑ pſonas omni vicio ꝯcluſio ſubſtratō
nis excepta ē/ quaſi nō ita poſſit fingi ī om=
ni negocio publico quaſi p̄terea ꝑ ſolos bo
nos beneplacitū ſuū opeṫ deus: opaṫ et ꝑ
malos/ quales etiā inter vos aliqui ſunt et
ſi ꝯfirmatos vos phariſea ce iactetis p̄ cete
ris hoībus/ ⁊ exceptos ab illa regula ſi dixe
rimus qꝛ peccatū nō habemus. Quot pn=
cipes infideles: tot tyrānos iniqs legimꝰ ⁊
vidimus a qbus eqſſimas leges et edicta/
quis neſciat emanaſſe: q̄ in re pſpicuū eſſe
debet/ ꝙ negocij qlitatē magis attēdere cō
ueniet ſi iuſto fine/ ſi pia intētōe fieri potue
rit/ ꝙ̄ ſuſpitionibꝰ duci ex agentiū hac vel il
la volūtate. ¶ Preterea frēs ceſſent contu=
melie. abeāt ſiniſtre de nobis ſuſpitōnes q̄
les haberi de vobis nec vultis nec volumꝰ
Credite frēs/ nos bñ cōſcij nobis ſumꝰ de
ꝓceſſu hoc ad pacē ecclie/ q̇ vtinā tam pro
ſperum ſucceſſū capet ꝙ̄ pie ſꝑ optamus.
optare aūt hoc magis nrm̄ ē ꝙ̄ illud exhi=
bere. ¶ Tandē qꝛ res (vt arbitramini) di=
ſcuſſionē exigit amplioꝛē (non eīm propter
aliud nos ad certamē ꝓuocare deberetis)
obſecramꝰ te rex ſereniſſime ſicut iā obſecra
uimus ꝓ ꝯcilio totiꝰ obedientie iſtius cele=
brādo in q̊ ꝯueniant ſeniores/ videre de fa=
ctis ⁊ de iure (qđ ex factis eroriṫ) examinaṫ
ſimā veritatē. quā ſemꝑ amplecti paratos
nos offerimꝰ. in noīe eius qui ē veritas. in
quo bñ valere ⁊ ſobria modeſtia ſapere. oēs
optamus frēs noſtros in eodē dñō cariſſi=
mos. ¶ Talia in alioꝝ pſonā transfigu F
rata ſint (o ſorores) ꝓ recuſſione eoꝝ q̇
nimia acritate ſnīam ꝓpriā defendere ⁊ alie
nam carpere repti ſunt. Et qm̄ ita tibi pla=
citum ē o ſoror beniuolētia (hoc eīm nutu
tuo ſignificas) conuertaṫ oratio noſtra ad
eos qui acta oīm p̄ſertim ſupioꝝ tota ſeue=
ritate recēſent atqꝫ dijudicāt nullū eis refu
gium ad correctionē/ nullū locū ad veniā
vel excuſationē relinquētes. cū ꝑfecto ma
le nimis eēnt res humane/ ſi ſelꝫ peccantibꝰ
clauderet mīe ſinus ꝙ ſi mīa concediṫ ho=
minibus/ illa obſecro qbus rōnabiliter iu=
dicio preſtabiṫ/ ꝙ̄ hoībus occupatis ꝙ̄ ho
minibus ad regimen reipublice conſtitut
ſi quidē ad eos ex omni pte fallendos inui
gilat aſſidue ſubditoꝝ quorūdam maligni
tas nunc mendacioꝝ fuco nunc blanditijs
adulationū nunc accuſationū confictioni
bus nunc ingeſtione ſuſpitionū vt vel ſic
rapiant ſpolient ⁊ detrahant. vel vt amorē
ſimulent tanꝙ̄ ſolliciti de ſalute domi ſui/
ſi multos accuſauerint/ ſi mēdacibus noui
tatibus aures prurientes principū fricauerit
ſi accenſos odijs/ ſi ſtimulatos ira animoſ
eorum magis inflāmare vrgereqꝫ ſtudue=
rint. Quāobrem non abſre videtur dixiſſe
Seneca conſulendum eē bone menti ſua
dere. quā inquit bonā mentē nemo occu=
patus inuenit. ⁊ alibi tradit hac rōne eē vel
difficile vel impoſſibile/ vt idē ſit pnceps ⁊
vir bonus. Ipi ꝑfecto ſupiores nō tā ſuꝑ
hoīes/ ꝙ̄ hoīes ſuꝑ eoꝝ capita poſiti ſunt ⁊
nō tam inuidia ꝙ miſercordia digni habendi/
tanꝙ̄ miſerabiliores ceteris hoībus. et ve=
lut poſiti ad ſagittas cauſas deceptorie ia=
culationis. quoꝝ multoꝝ ſtulticiam/ adu=
latio in inſaniā vertit alioꝝ iracundiam in
furorem/ aliorū beniuolentiam indulgen=
temqꝫ naturā trahit ad prodigalitatē cru=
deliſſimā. Rapiunt eīm a pauperibꝰ quod
apđ ditiores effundāt. Parcūt deniqꝫ deli
quētibus lāguida qdā ſpecie benignitatis

Mecti. ſed redit hec mīa ſtulta/ad innocētū
pniciem truculentā. Quātus erat ille rex ⁊
ꝓpha dauid/ꝙ̄ ſagax/ꝙ̄ peruigil: ipſe cum
ad vnius ſerui mendoſam vocem ſeduct⁹
eſt. vt hereditatē cuius pater de dauid opti
me meruerat ad eundē ſeruum traduceret
poſtmodū ꝙ etiā monitus nō reſtituit ſ;
diuidendā impauit. Quorſum hec om̄ia:
nimirū vt cōmonefacerē tolerādos eē pia
compaſſione defectus ſupiorum magiſꝙ̄
dijudicatione perſeuera ſequendos Neqꝫ
mihi quiſꝙ̄ oppoſuerit illud ſapientis/exi
guo conceditꝛ miſcōia. Potentes autē tor-
menta potenter patientꝛ. Ipſi vero princi-
pes in hoc exigui ſūt eo ꝙ amplius ſi ex igꝰ
rantia forte ſua ipī ſibi grandes ſibi fortes
⁊ beati videantꝛ. Rurſus ſi plura in homi-
nibus vicia correctionis impoſita tolerat.
reſeruans ea diuini cenſure iudicij. idē fie-
ri de principatuū delictis neceſſitas maior
expoſtulat. Ut nō protinus pro quolibꝫ er
rato ſpernatur eoꝝ principatus. cum apl's
dominis etiā diſcolis ⁊ chriſtus phariſeis
ypocritis obedire preceperit. ⁊ Ariſto. diffi
nit principem non debere repercuti. Uidit
hoc tragicus ille qui monuit athenieñ. ne
leonē introducerēt in ciuitatē introductuꝫ
vero eū cum omni māſuetudine ⁊ lenitate
tractarēt. q̄ ſil'itudo ſatis eſt accōmoda rei
quaꝫ agim⁹. Qđ ſi de q̄libet principāte hec
vera ſunt/ipī dn̄o omniū/⁊ eo ſeruo omni
um quo dn̄o oīm. papā loquor. quis non
hoc cōmune mīe debitū impēdendū arbi-
tretur: Eſto dn̄s Benedictus errauerit in
nō offerendo celeriter viam ceſſionis/attē-
datur in eo potuiſſe cadere deceptōes qua-
les numeramus. ꝓuenientes ex ſubditis.
Attēdatꝛ humane cordis fragilitas ad ho-
nores querēdos auida. ⁊ ptinax ad retinen
dos. attendatꝛ quātas vires habeāt ſuſpiti
ones ingeſte a maliuolis/nec eē facile illos
pro libito diuellere. Attendatꝛ inſup pn̄ia
ipſius offerentis iam pridez id qđ ab initio
querebatꝛ. Deniqꝫ ſi erratum eſt ab eo nun-
quid ſibi ianua penitētie/ que cuilibet infe
riori aperta eſt/occludetꝛ. Nunquid pena-
lis carcer/nūquid innumeri dolores alij in
corpore in bonis ⁊ in fama iam plus qua-
driennio tolerati. diluere ſufficiūt hoc erra
tū: Uidennt ſi qui ſint mōſtrātes oppoſi-
tum v̓bo vel ope/ne plus hoſtili odio pſo-
ne/ꝙ̄ vnitatis publice zelo ſe ꝓdāt inflam
matos. Itaqꝫ placet hoc loco inſerere quā
dam epiſtolā quaſi noīe ſuo ad regē fran-
cie deſtinatā que ſic cōtexta eſt.

BEnedictus ep̄us ſeruus ſer
uorum dei cariſſimo filio in
chriſto karolo francorū regi chri
ſtianiſſimo ſalutez apoſtolicāqꝫ
benedictionē ⁊ miſerationis ſpūm aſſume
re. Si demolitio hieruſalez terreſtris olim
pſtrinxit ad lachrymas cor prophete Iere
mie ⁊ ſaluatoris ieſu. Si pterea corporalis
ſepatio ſponſi a ſponſa fideli tante eſt mo-
leſtie. ſi deniqꝫ ipſa etiā natura ſuo docet in
ſtinctu/turturē aſſiduos gemitus edē/duꝫ
cōpari viduatā ſe ſenſerit. nullus mirabitꝛ
ſi in deſolatione miſerabili ſpūalis hierl'm
⁊ in acerbiſſima ſepatione quā in ea ſentit
animus ꝯqueror ⁊ ploro. Quis igitꝛ dabit
capiti meo aquā/⁊ oculis meis fontem la-
chrymarū/ad deflenduꝫ iugiter luctuoſiſ-
ſimā ſacroſancte eccleſie labefactionē diui-
ſionēqꝫ: Quis me conſolabitꝛ: quis mede
tur: Conſiliū quale mihi ꝓueniet: ita plā
ctus lugubris dolor ⁊ anguſtia tangūt oēſ
in eōe filios eccleſie. Sed longe ſeuius atꝫ
ꝓfundius dilacerat infelix cor meuꝫ inau-
dita miſeria. hoc exterminiū. Iſta perditio
nimiꝝ data mihi illa ē in ſpōſaꝫ ſingularē/
que oīm mater ē vniuerſalis. his nihilomi
nus oculis aſpicio tā nefando ſciſmate eā
que mater ē pacis ⁊ vnitatis/tā execrāda et
atroci pſecutōe eā fedari q̄ fons ē pietatis/
tandē vili deiectōe ⁊ ignominoſa ſeruitute
eam ipſam ꝓteri/q̄ libertatē ⁊ honores lar-
gitꝛ eternos. O pia mr̄ omniū o mea ſingu
laris ſpōſa quouſqꝫ durabit peſſimus iſte
languor tu⁹: ꝙ̄diu debachabitꝛ furor ipſius
in viſcera tua. ſatis nimiſqꝫ tuis in mēbris
pſeuerat hec horrēda diuiſio. Et heu qua-
le tibi miniſtrabo conſiliū. tuis quo pacto
medebor incōmodis. Cruentū hoc vuln⁹
tuū in me deſcendit vt vides qm̄. hinc va-
ſtatrices cure. hinc ſolicitudines ꝑuigiles.
intus timores anxij. foris pugne. in tribu-
latione violētia ⁊ diuturno indignoqꝫ car-
cere qui mihi de propria cōpatus ē domo
⁊ de ſpecioſo olim nūc domeſticoꝝ manu
obruto palacō. Quid referā ꝓbra qđ diffa-

mationes iniquas⸗ quid ſiniſtras interpre
tatões dictoꝝ factorūqꝫ meoꝝ⸗ quid mille
mei ⁊ meoꝝ inenarrabiles afflictões⸗ At
tamē nō eſt hec maloꝝ ſūma/ vtinam in ca
put meū reſflueret oēs erūne tue. O fidelis
ſponſa/ vſqꝫ ad dure mortis ꝑpeſſionē/ ſine
detrimēto aīe. Et tu bñdicta libertate foue
res in gremio pacis oēs filios tuos ⁊ oues
paſcue tue. ¶ Et o pater marie ⁊ opti-
me. o ſaluifer xp̄e vt quid natus ſuꝫ vi
dere mala gentis mee⸗ vt quid datus ſum
cuſtos ſpōſus ⁊ paſtoꝛ/ ſi non aliam opem
aliud ſolamē. ⁊ aliud ferri dabaꝛ auxilium
Porro ſi ſancti pr̄es quibus infauſta tem-
peſtate ſuccedo gemebāt olim ſub verēdo
pondere cure paſtoralis ſicuti Greg. ⁊ alio
rum plurimi etiā dum ecc̄ia ſua honore et
ꝓſperitate floreret/ quid nūc dicturus ſuꝫ
in ſua ⁊ mea tā incōparabili calamitate ⁊ i
tanta maloꝝ mole⸗ Hinc vel maxime per
ſpicuū eē debet/ me in tali ſtatu afflictōnis
⁊ meoꝝ pniciose retinēdo non eē contuma
cem. Alioquin ꝑfecto miſerabilioꝛ ⁊ ſtoli-
dioꝛ ſum oībus hoībus qui miſeriā certaꝫ
cū certa dānatione q̄rerē. ſed auertat hanc
inſaniā a ſeruo ſuo miſericors de9. Ceterū
nōne varijs ⁊ laborioſis antea legationib9
attritus ſuꝫ/ ſi forte reſarciret truculēta hec
ruptura ⁊ ſi diſcuſſis tenebris ſerena veri-
tas oriret. Sed nunc eleuans me dignitas
grauius alliſit ⁊ coanguſtauit vndiqꝫ. itaqꝫ
grauis forinſecus cernit corpalis afflictio.
ſubter vero introrſus plaga ſeuit acrioꝛ dū
pia recogitatōe conſidero/ quēadmodum
omnes conatus mei/ omnis zelus pius.
omne feruens deſideriū ad pacē adipiſcen
dam caſſati ſunt. Et o mores o tp̄a ecce qđ
ſupra modū auget infelicitatis cumulum/
a nōnullis etiā de ꝑuerſa intētione notoꝛ ⁊
inculpoꝛ. quid dicā ad hec plane ⁊ cōſtāter
negabo⸗ Potuit aliq̄ fortaſſis ſurrepe igrā
tia/ que tā vicina ē humane fragilitati. ⁊ in
hoc me meaqꝫ omnia ꝓrſus iuſtificare ne-
quaq̄ audebo. illud naqꝫ ap̄licum verbum
quē hoīm non exterreat/ nihil mihi ꝯſcius
ſum. ſed non in hoc iuſtificatus ſum. cuius
dicti que alia eſt ratio niſi q̄ in multis offē
dimus. ⁊ quoniā nō eſt homo ſup terraꝫ q̄
viuat ⁊ non peccet/ ⁊ q̄ incerte ſunt ꝓuidē
tie noſtre ⁊ iuſticie omnes ſordide tāq̄ pā-
nus mēſtruate. deniqꝫ quales ſum9 in ocu-
lis diuine maieſtatis nouit nullus. ⁊ ſi iu-
ſtus fuero (inquit Iob) hoc ip̄m ignora-
bit aīa mea. verū ſi maligna fraude/ ſi cupi
da ambitōe. Putaui quicq̄ agere qđ eccle-
ſiaſtice vnioni vel obſtaret vel eam retarda
ret/ ſit in animā iudex deus qm̄ potius ta-
lia ab initio vſqꝫ in pn̄s obtuli/ q̄ ſalubria ⁊
ſufficientia ꝓ vnitatis ꝓſecutōe fidelit̄ eſti
mabā. ⁊ adhuc exiſtimo/ ſi nō obfuiſſet pat̄
ille mēdacij/ qui aīo in malū ⁊ turbationeꝫ
euertiſſet. ¶ Noſſe potes hec oīa fili ſe-
reniſſime ⁊ xp̄ianiſſime coram quo fidu
cialiter querelā hāc effudi. nec habeo neceſ
ſe regias aures adīplere longa narratōe ta-
lium oblationū ꝑ me factaꝝ tam de via cō
uentōis vtriuſqꝫ obediētie/ ꝑ conſiliū a fra-
trib9 meis cardinalib9 primitus datū. q̄ de
via cōpromiſſi/ ⁊ nouiſſime de via ceſſiōis
Cui vie imo ⁊ martyrio ſicuti palam teſta
tus ſum iugiter adheſi ſcḋm ꝑparationē ani
mi. Nec ab hac vnq̄ ꝓmptitudine diſceſ-
ſurus ſum ſi ⁊ dum verā parere vnionem
ceſſio videbit̄ teſtes ſunt apud te harū ob
lationum patentes littere mee. niſi doloſo
alioꝝ ſilentio contecte ſint. Arbitroꝛ auteꝫ
nūc eluceſcere/ ſi leuioꝛ fuiſſet ⁊ opportuni
oꝛ ꝓ ineundo tractatu vnionis/ prima con
uentōis oblatio q̄ ſubito incurſu talē arri
pere viā q̄ in has truderet anguſtias. ⁊ cui
nullum vnq̄ ꝑbuerūt aſſenſum aduerſarij
abſqꝫ q̄bus generalē fieri vnionē quis expe
ctet. Nolo tn̄ inclite fili ex his dictis vel di
cendis tuā inculpare deuotionē. ad pacem
eccleſie. que vtinā deuotio nulla vnq̄ men
daci informatōe ſup meis ⁊ alioꝝ geſtis q̄-
ſita fuiſſet illudi ⁊ corripi. ſed ādmirari non
ſufficio/ q̄ pacto ego q̄ ſic egerim ſic tracter
infamer includar ⁊ nōduꝫ ꝓ liberatōne ab
indignis carceribus tuū meruerī auxiliuꝫ.
Nōne tui anteceſſores ꝓpriuꝫ habuerunt
ſuccurrere nō ſolū vexationib9 ecc̄ie/ nō ſo
lū ſūmis pōtificibus in ſua ſede reponēdis
ſed oībus cōiter iniuſte paſſis. quaſi nobi-
lis francie dom9/ tēplū tale eēt mīe/ q̄le apđ
athenas fuiſſe memorat̄ vbi cunctis affli-
ctis erat preſto ſubſidiū. nūc em̄ fili cariſſi-
me vera regū francie ꝓgenies ⁊ heres exē-
ploꝝ īſigniū. vides corā ocul' tue ſerenita-
tis/ illū quem ꝓ iuſto papa coluiſti ⁊ colis

illū quē vt patrem ſummū in tertis ⁊ aīme
tue paſtorem ſanctū frequētibus titulis ex
tuliſti. Illum p̄terea quē tu cuȝ regno tuo
ſucceſſiſſe confiteris ꝑ electionē legitimam
chriſto ⁊ Petro. illum quoqȝ quem viuen-
tem prudētiſſimus pater tuus viuēs coluit
vt talem / illuȝ deinceps qui etiam ſi caduci
numerentur honores / nobilis eſt proſapie /
illum deniqȝ qui deo propitio vitam huc-
uſqȝ duxit innocuam ſine quauis infamie
nota deforis. q2 quid intus agaᵗ / iudex erit
cordiuȝ inſpector deus. tu inꝗ̄ talis vides
me talem (de me eīm̄ loquor ⁊ me laudaſſe
coegit neceſſitas) vides modo ſic incluſuȝ
ſic contumelioſe tractatū tanꝗ̄ eſſeȝ vnus
ex ſeruis abiectiſſimus ſine honore ſine di-
gnitate ſine ſtatu ſine genere ⁊ vite ſcelera-
te. Nihilominus auteȝ diſſimulas fili aut
contēnis prebere ſuccurſum / neqȝ me expe-
diri iubes / qui vnico mandato tuo / ab his
me incōmodis potes liberare. ꝙ ꝗ̄ cōꝑtuȝ
habeo nō te iubente ita fieri. neqȝ perſuade
ri ſane poteſt. vt credaȝ generoſum animū
tuum. erga meas erūnas / tanta duricie ſtri
gi / quoniaȝ molleſceret ad cōpaſſionem / ſi
ꝓfunde ⁊ religioſe cōſiderationis oculos
ad tante rei indignitatē conuerteret. Quid
de te loquor / quoniam ipſos etiam barba
ros ⁊ paganos / pietas naturalis tangeret
ſi viderent perſonam nuper talis autorita
tis gradus ⁊ honoris ⁊ nobilitatis repen-
te deijci ⁊ concludi intra parietes domeſti-
cos et hoſtiliter oppugnari. Exiſtimo ꝙ
et in regno tuo maxima pars mee calami-
tati compatiᵗ. ſicut ⁊ dolorem alioꝝ regno
rum experior. ¶ Proinde ſi ex conſilia- R
rijs tuis aliqui (vtinā boni ſint oēs ⁊ fi
di) ſeducere vellent regiū animuȝ / ne mihi
meoqȝ ſtatui miſereᵗ videāt ſaltē tales ⁊ pō
derēt tuā ⁊ tui regni famā. quoniā dedecꝰ fi
lij eſt / pater ſine honore. ⁊ in ſubditoꝝ infa-
miam redundat p̄ſidentis obprobriū. qua
le eſt inſup illud qđ ab aduerſarijs ⁊ emu-
lis quotidiana inſultatione iactaᵗ / vellem
ſilerent ⁊ ego digitum ponerē ori meo. ſed
vox altior ⁊ populoſior eſt ꝗ̄ vt tegi poſſit.
⁊ qualis vox? ꝙ a gallicis tenetur obſeſſus
dire ⁊ hoſtiliter / papa ſuus. vox ꝙ domino
ſuo ſup̄mo aduerſi ſunt. nec alterū ſequū-
tur ⁊ ſuū perſequūtur. vox ꝙ ꝓ libito mu-
tant papas nūc inſtituūt. mox deſtituunt.
vox ꝙ facto ipō ⁊ ſi non verbo fatenᵗ ſe re
os in ſciſmate ⁊ ꝑtem corroborant quā im-
pugnant. tales ⁊ plures circūuolant rumo
res ⁊ improperia ⁊ ꝗ̄ apparēter id fiat. vide
rint illi qui taliū ſunt occaſio. At vero for-
taſſis obijcient aliqui / me in cauſa eē om-
nium que ligemus. Nam cur inquiūt di-
gnitatem tuā per fas aut nephas retines?
cur nō ad ea que petunᵗ ꝯdeſcendis? Poſ
ſem huic obiectioni / planis ⁊ validiſſimis
obniti reſpōſionibꝰ ad iuſticiā meā (niſi ꝙ
ꝓpoſitū hic habeo alterū) ⁊ quoniā aduer
tis ꝗ̄ lubricus ⁊ inſtabilis eēt omnis domi
nij ſtatus ſi repēte ad vocē cuiuſlibet cedē-
dū eēt iuri ſuo / iure vel iniuria ſine diſcretō
ne / ſine fructu / ſine manifeſta neceſſitate. ſȝ
nō hic inſiſtendū decreui. ¶ Hoc vnū po
ſtulo ⁊ exhortor in dn̄o ꝓ cōmuni bono to
tius eccl'ie. q̄tinus depulſis ira odio ⁊ vin-
dicta ⁊ q̄ retro ſunt obliuiſcētes / extēdamꝰ
nos in anteriora ad vnionē ꝓmerendā. tu
p̄cipue inter ceteros q̄ ſingularis protector
es ⁊ cultor eccl'ie vt ſolicite conſulas. quid
ꝓdeſt īmo ꝗ̄tū paci obeſt ꝙ includor car-
cere ego qui tam libero ⁊ parato ſum ani-
mo ad omnia pro eadem pace vbi nihilo-
minus pars aduerſa / perſtat in errore ſuo /
neqȝ verbo ſignificās neqȝ facto velle ſe co-
gnoſcere veritatē iuſticie noſtre. neqȝ offert
aut recipit viam aliquā per quaȝ intruſus
ſuam habeat ſedē deſerere quā occupat vel
ſaltē pati pede pax queraᵗ / ſcis tamē / quot
⁊ quātis legationibꝰ pulſati ſunt. ex q̄bus
ita eē nō ignoras ſi nō ficticijs relationum
cōmentis / eluſus es. Nūc quali ſpe proſe-
quimur ꝑtem vniuerſalem ſi particularis
ſi multiplex et iugis ſit inter nos diuiſio?
Qua fiducia reſiſtemus falſitati ſi veritatē
noſtram inutiliter ꝯfundimus? ꝓdeſſe q̄d
expectamus in nō obediendo ei qui cano-
nice non dubitaᵗ electus ⁊ eē tanꝗ̄ corpus
laceruȝ membris a capite diuulſis / quādo
cernimus alios ꝑtinaci aīoſitate in ſua vni
tate non vere vna cōiunctos. Nec iſta di-
co / ſit veritas tāta ſollicitudine ad liberatō
nem corꝑalē (quā ⁊ ſi tn̄ opto quis mirabi
tur) ꝗ̄tum pro affectu boni ⁊ honoris to-
tius eccl'ie ⁊ dignitatis pontificalis ſctē ſe-
dis apoſtolice. tui p̄terea ⁊ regni tui ⁊ totiꝰ

obedientie adherentis veritati. ¶ Quā= L
obrem ↄcludendo ꝑcor ⁊ obteſtor fili ca
riſſime in xp̄o quatinus hāc querimoniā
filiali deuotiōe ⁊ xp̄iano altoq̧ aīo ſuſci=
piens. iubeas carceralē circa me ceſſare cu=
ſtodiā/ que ꝓſus indigna eſt. ⁊ ſi nō forte
de meritis ꝓprijs erga deū. eccleſiaſtice tn̄
dignitati/ illi ꝓinde q̄ pr̄ noīatur ⁊ eſt taliſ
reg̃. q̄ demū xp̄ianus eſt/ ⁊ xp̄s dn̄i. In q̄
xp̄ianos. immo filios ꝓprios abuti ſeuicia
tyrannoꝝ q̄tū qualeq̧ piaculū ſit aīaduer
tis. Audēt q̄dā ſacrilega īpietate (ſicut ac
cepi) impurū ⁊ ꝓcax os laxare/ ad notādū
me pro heretico aut ſciſmatico. q̄ vtinā tā
tenaces eſſent fidei aut religionis q̄ longe
ſum ab hac blaſphemia. Errare vt cū Au=
guſtino fateor potero ſed hereticus nō ero
neq̧ eſt alia idignius a me vel īpatientius
fereda iniuria. Idq̧ obnitēs talib⁹ cū vno
ſctōꝝ patꝝ libere ꝓnūcio/ mētiūt. Te rur=
ſus inuoco fili vt feras mihi ſic afflicto velo
citer auxiliū quēadmodū ī tali neceſſitate
(q̄l nec tibi vnq̄ nec ſanguī ↄtigat tuo) ne
quaq̄ diſſimulare ſȝ totꝭ conatuū viribus
obuiare ſatagerē. Pone q̄ſo aīī ꝓuidentie
tue oculos/ qual' futura eēt eccleſie facies ⁊
q̄ feda negocioꝝ turbatio. ꝑplexitas ⁊ iuo
lutio ſcaturirēt/ ſi nūc migrarem⁹ a carne n̄
hito ꝑus alio reꝝ ſtabilimēto vel ordis ſe=
renitate ſicut hēri p̄t/ dū viuo ſi n̄ vel neq̄
vel prauit̄ abijcior. ¶ Poſtremo ſi hucuſ=
q̧ vt hūana ē īgrātia vel īfirmitas/ q̄dā ir=
rōnabili⁹ ꝓceſſerit. Nō pudeat vel ſero vi
ci rōne ⁊ ſupari veritate. nec ī caſu iaceant
ſȝ de reſurgēdo cogitēt. neq̧ eīn poterit ali
ter efficati⁹ oñdi ſimplex ↄſcie puritas in ꝓ
ceſſu ⁊ q̄ nō p̄ceps ira nō tumēs ambitio.
nō cecus odij rancor vel ēdax vindicte fu=
ror ſed pacis amor vnicus dn̄abat̄ tractan
tibus ipm̄ hoc tante ſobrietatis ⁊ reueren=
tie negociū. ¶ Et tu pr̄ miſericordiaꝝ ⁊ de
us toti⁹ ↄſolationis ⁊ pacis/ q̄ ꝓ miſiſti mi
ſericordiā miſericordib⁹/ q̄ dimittere p̄cipiſ
ſi nobis dimitti volumus da clemen̄ ve=
niā delictis ꝓprijs ⁊ alienis. ſis mihi ꝓpiti
us vt hac vna vindicta cōtentus ſim q̄ er=
rata corrigas ſuppleas defect⁹ ⁊ deinceps
oīm pedes in viā ſalutifere pacis dirige. de
niq̧ cor regis q̄ in manu tua eſt/ ad hoc in
clina ⁊ inclinatū corrobora cui des gloriā

⁊ honorē nūc ⁊ imꝑpetuū. ¶ His ita M
ſe habētibus ⁊ allegatis/ ſentio q̄d po=
ſtulatis o ſorores cariſſime. poſtulatis ita=
q̧ ne tegā ſilentij velo vnā ex ep̄lis/ quales
miſſe videri pn̄t ab inclitiſſimo frācie rege
pridē velut poſt reditū ab ambaſiata facta
ſummo pontifici ſubſtractiōe nōdū facta/
parebo libens vos aſſiſtite. ¶ Patere (ob=
ſecro pater ſancte) ꝑ paucꝭ alloq̄ paſtoralē
celſitudinis tue preſidentiam. patere roga
re ea que ad pacem ſunt hieruſalem. quati
nus benigne facias in bona voluntate tua
ſyon vt edificent̄ muri hieruſalem. Nihil
hic exprobrando dicturus ſum ſed te obſē
craturus ſum vt patrem/ tuū hortando tū
commonefaciendo cū inſtructiōe filij mei
vt ea ante oculos tuos ſtatuant̄. quorum
attentionē actualem/ oblitterare potuerūt
ſeu cure varie/ turbantes ratōnis oculum
ſuo puluere ſeu blanda quorūdam aſſen=
tatio cōmune magnatibus malum. nihil
ad veritatē omnia ad gratiam dicentium.
Aut proinde naturalis quidā amor ſui/ q̄
ſui cognitio nōnunq̄ impedit̄. aut deniq̧
ſubdola machinamenta eorū q̄ ſub ouina
pelle/ vulpem tegunt. Que eni ex ſublimi=
oribus ꝑſonis ſe ab his peſtibus ſecurā ſa
tis eſſe iactauerit. Vide pater ſancte/ ⁊ ſi vi
deas nō pigeat profundius iterum atq̧ ite
rum circumſpicere. quale quātū ve eſt pa=
cis bonum. quod omnes in communi ap
petunt cō clamitātes pax pax/ adeo ſine pa=
cis pulcritudine omnia ſunt deformia an=
xia moleſtaq̧. Omnia quoq̧ pacem ſuam
quandā non minus q̄ vitā deſiderant. ab
horrentes diuiſionem quāto magis igno
ſcere. immo vero dignā pro meritis laudē
repēdere te cōuenit pater ſancte omnibus
⁊ ſingulis quos pacē appetere querere pro
ſequiq̧ cognoueris quos audieris ꝑſeqn̄=
tes ex aduerſo/ exicialē ſciſma pn̄s quaqua
uerſum via p̄ſertim q̄ cōpendioſiorem eis
vel ratio vel neceſſitas cognata rōnis oſtē
dunt. Talem de te ſpem tui mores tua vi=
ta a puero bene inſtituta/ mundo p̄buerūt
hanc inſuꝑ expectationem/ tua geſta reſpō
ſaq̧ in negocio p̄ſentis ſciſmatis apd̄ om
nes genuerunt vt tu precipuus iudicatus
ſis cui paſtoralis baculus pro conterendo
nequiſſimum maligni ſciſmatis caput de

daretur. quem preterea papalis ſedes ſuſ-
cipet ornādo ſeſſione tua ſi preſideres ī ea:
Nihilominus vltronea ceſſio ſi ita res ex
igeret/locum liberum ad paſtoris vniti col
lationem apparet. Videbantur hec ſuffi-
cere tali omni expectationi. attamen ipſaꝫ
vallauit iuſiurandum quo ꝯtrouerſia om
nis finem capit. ¶ Sed o dolor pluſq̃
dolor/o ſancti ſancteq̧ omnes vnde ma
lum iſtud irrupit quod confunderet nos/
ab expectatione noſtra. Heu/q̃tum mor-
talia pectora cece noctis habent. q̃ terribi-
liter nullos excipiens enunciauit ꝓpheti-
cus ſermo/prauū cor hominis/ ⁊ impſcru-
tabile/quis cognoſcet illud. Da veniā paṫ
ſancte/fideli mee interrogationi ſi animis
noſtris hanc in veritate ſpem tui ipſius in-
genueras. ſi cor in ore ⁊ fronte gerebas q̇d
cauſe quid ve faſcinatiōis irrepſit. qđ nos
vel falleret vel confunderet ab expectatio-
ne ab illa inq̃ expectatione que polliceba-
tur nobis te agente reuerſuram peccata ec-
cleſie rediturum ſeculum aureum in terr̄
In cuius preterea aſſumptione ad papa-
tum/noua lux oriri viſa eſt ī hoc quoq̧ di-
luculo matutino ſidus quoddam beniuo
lum ſereno nobis fulgore micare putaba-
mus. At heu expectauimus pacem/ ⁊ ecce
turbatō. in deterius q̇ppe verſa confuſaq̧
ſunt omnia. ¶ Meruit hoc inquiēs ſub-
ditorū improbitas volēs meipſum patreꝫ
eorum/ ad illud compellere quod vltrone
us agere debueraꝫ. ¶ Primum (paṫ ſctē)
nō violētia ſed oratio plurima p̄miſſa eſt.
petis a quo a me filio tuo/cum tota eccle-
ſia regni mei. p tales quales noſti. tales q̇-
bus alij ſupplicant. ⁊ quorum fide ac pru-
dentia gubernamur. fraṫ Herman⁹ ⁊ duo
patrui. q̃ ſi ſuſpitioſum forſan erat orare il
lud ducū quaſi foret ſpecies violenta iubē
di/facilis plane petebat exitus. p̄occupaſ-
ſes eorum p̄ces/offerens abſq̧ vlla procra
ſtinatione illā que petebaṫ. Iuramēti im-
pletioneꝫ oſtēdiſſes p̄parationē animi ad
cedendum. ſi et dum ceſſio tua paceꝫ illa-
tura eſſet eccleſie. itaq̧ via ceſſionis nonne
ab omnibus q̃tumcunq̧ tibi vel tue eſti-
mationi fauentibus eſſe ſanctiſſima ⁊ com
pendioſiſſima iudicata eſt. quā q̃ non eſſe
te cogendū ad ipſam fuerit quorundā ſen
tentia ſed te voluntariū te ſponte offerentē
ea que communi aſſenſu ꝓbatur viam/q̇s
oro coegiſſet. Si qua igitur fuerit coac-
tio ex reniſu tuo venit. Affirmant viri ſa-
pientes ⁊ litterati qui mecum ſunt. te ꝑ ſa
lute gregis aſtrictum eſſe ſ̄m p̄parationeꝫ
animi nō ſolū ad ceſſionem ſed ad marty-
rium. ⁊ hoc mō nō eſt relinquere gregeꝫ ſꝫ
ſaluare/quid quod vltra communeꝫ legis
diuine obliuionē. Iuramentū ſolenne ſu-
per additū te ligauit. Dices forte te nec iu-
ramēto nec officio cōſtrictū vt cōfeſtim pa
patui renūcies. p̄ſertim nō expectato fruc-
ctu pacis. ¶ Profecto/paṫ ſancte/neq̧
hoc q̄rebaṫ. q̃ ſi de me meorū q̧ ſinceri
tati/q̇dā maliuole ſuſpitōis aliene ab hac
veritate gratis aſſūpte ſūt. audi qm̄ mƚtos
ſupplātauit ſuſpitio illoꝝ qualib⁹ vtiq̧ ſu
ſpitionib⁹ p̄bere leuē auditū nihil magno
viro indignius nihil ꝑ ſuo ⁊ ſue reipublice
ſtatu icōmodi⁹ repiṫ. hoc q̇ppe agit ſuſpi-
tio talis apud rēpublicā qđ zelotipia apud
domeſticā. zelotipia āt quales nō domos
inq̇etat ⁊ turbat. eas aliq̄n funditꝰ euertēs
Eſto fuerint q̇ ſtillarēt aurib⁹ q̃ aliq magr̄
ad pſone tue deiectioneꝫ/ q̃ eccƚie reforma
tionem anhelabāt q̃ papatum ambiebāt
alij. q̃ pars vna papam optabat de cogna
tione ⁊ patria. q̃ ps altera ꝑ ambitōe/aut
vindicta/aut alijs cauſis reprobis/incede-
bat in via pacis. Examinandū ſane erat n̄
quid tales dicerent/ nō q̇d garrirēt incerto
autore ſuſurri. ſed quid veritas a domino
dirigenda poſtulabat. Neq̧ eīm̄ ſtaret om
nis politia/ſi ꝑ adulantiū/aut male ſuſpi-
cantiū ꝯfictione/ ⁊ nō ꝑ agendoꝝ veritate
regeretur. ¶ Et memineris pr̄ ſi fefellit te
taƚ maliuolorū ſuſpitio/dū te ꝓteſtationē
publicare ſuaſit quā poſtmodū libēs retra
ctaſti. Proteſtatōis aūt hec erat ſnīa. q̃ vi-
ſis modis ꝓcedendi: qui erga te ⁊ tuos te-
nebanṫ (notabas violentiā) tu omne inō
ſecutuꝝ ⁊ ꝑ te ꝯceſſuꝝ inualidū reputabas
⁊ inane. quaſi vicꝫ te ptinacem facere cōtē-
deret/aut blanda adulatio/aut ſubdola in
imicātiū ꝯfictio niſi ſagaci retractione pro
uidiſſes. Quinetiā/ſi queſiſſet aliquorum/
(vt tibi videṫ) vel arrogantia vel impietaſ
cogeret te ad illud/qđ ſponte volueras. no
ne ſatius erat te vincere in bono maluꝫ/q̄ꝫ

a malo vinci/ſapientiā eim̄ nō vincit mali-
cia. Peſſima certe victoria vincere voluit a
liquis hoīes ſi ab ira ab odio ab impatien-
tia ⁊ vindicte zelo ſupatur/ ⁊ adeo ſupatur
aliqñ vt omiſſis oībus que alioquin agē-
da fore cognoſceret. ipē ſe in apta peccata ⁊
in magna mortis huiꝰ ⁊ eterne diſcrimina
tradit/dū̄ frendens dentibus ait. Ergo ne
inuitus compellar ad hoc vel ad illud⸫ er
go ne malis gratibus meis hec ⁊ illa ſū ac
turus. Ita ne ego dñs obtpabo ſubdit/ tā
ꝙ̄ eoꝝ vilis ſeruus⸫ quis cōtemptū hunc.
qs mee huiꝰ dignitatis vituperiū ferre poſ
ſit. mori ſatius eſt ꝙ̄ talia ꝑpeti. fracti ꝓroꝛ-
ſus animi ⁊ abiecti eſſet talibus aſſentire.
Has voces pater ſctē. ſcis nō eē modeſtie
xp̄iane neqꝫ de ſcola illa ꝓdire ad quā inui
tans xp̄s diſcite inquit a me qꝛ mitis ſum
⁊ humilis corde. q cū malediceret nō ma-
ledicebat cū pateret nō cominabat. Quid
ſiqs ex emulis tue dignitatis cognitus ma
gnitudinē cordis tui/ aut ſuſpicās forte ꝑ-
uitatē ad ſuſpicateiones ſupſerit rumuſcu
los tales. ꝓ exagitatione turbida ſuſcitan-
da ꝑ quem omnia ſibi ſuſpecta fierent. ac
ꝓinde certū diſcrimen intrates. ſic aprū va
ni catuloꝝ latratus a tuto cubili remouēt.
⁊ offerunt enecandū. ſic q timet pruinā/ ir-
ruet ſup eū nix. ſic poſtremo trepidātes aui
cule/ in veros laqueos cadunt ob inanem
motarum plurimarum formidinē. ¶ At
vero ſuſpitiōibus his reiectis ne ab eis- P
dum reprobamus capi videamur/ au-
dire te video ⁊ dicere. ꝙ viam equiſſimā
obtuliſti. viam conuentionis in quā totꝰ
etiam cetus cardinalium primitus conde-
ſcendit. ¶ Viam preterea quā appellas iu
ſticie. viā primā pater ſancte nondū quā-
ꝙ̄ repudiaſſe cognoui/ niſi ꝙ ꝑ ſe inſuffici-
ens apparebat. ꝓpter hoc quod vlterio ob
latio vie ceſſiōis querebat. ad quid ita⸫ ni
miꝝ vt tantus apparatus ꝯuentionis ne-
quāꝙ̄ fine congruo fraudaret qui finis ex
omnium quos cōſulimus ⁊ alioꝝ pene oī
um iudicio/ nō aliter cōmode ꝙ̄ ꝑ vtriuſ-
qꝫ cōtendentiū ceſſionem haberi ſperabat.
Sufficiebat aūt (vt tibi viſum eſt) oblatō
tua generalis ne eadē facta in pticulari cor
nua daret aduerſe pti tanꝙ̄ diffideres d̄ iu
retuo q tam leuiter cedere ſpopondiſſes /

ſed nō fallitur/ nō irridet inſpector cordiū
deus. ſapiens (vt quidā ait) vitā ſuā non
populari rumore ſed ꝯſcientie veritate me
tit. Quid ſi qdā impiti/ aut ſupbi aut ma-
liuoli tuā hāc humilitatem ſanctiſſimam.
tuā charitatē chriſti imitatricem tuū zelū
feruentiſſimū/ in oblatione ſpontanea vie
ceſſionis ſiniſtre detorſiſſēt vt formidas a-
lij ſup numeꝝ plures/ grauiores inſup. tū
fide. tū amicitia tua/ tū pietate catholica te
hec agente collaudaſſent vtentes ſalomo-
nis iudicio/ ꝙ verā habuiſſes maternā ca-
ritatem/ qui infantem chriſtū viuū in eccle
ſiaſtica ſede tua alteri cedere maluiſſes q̄m
diuidi. ¶ Ceteꝝ vero non parū vrgebat te
ꝑ̄ſtitum iuramentū/ niſi gloſis corruptis/
aliquis illud fedare voluerit. aut dicere qđ
qꝛ in deteriorem exitū vergebat. nō erat ob
ſeruādum/ abſit pater/ vt nos oīs tue ob-
edientie filij iudicauerimus vnanimiter vt
qui diſcors ſit neſcio/ ꝙ via ceſſionis cete-
ris eminebat. eratqꝫ ſancta ⁊ deo accepta ſi
ipa ſub iuramento ꝓmiſſa neqret ſalubriē
vel offerri vel exeq. quid veriſimilius eſt de
cipi vel vnum vel vniuerſos⸫ quid proba-
bilius falli paucoꝝ ꝯſciētias vel omnium
Addo ꝙ ſi erraſſet vniuerſitas obedientie
tue in hac ſententia. nihilominus paſtora
lis pietas aſtringebat te. potius condeſcen
dere nobis pie errantibus ꝙ̄ omnia tā cer-
te turbationi exponere. quippe ad hunc in
tellectum/ vere enunciatū eſt/ ꝙ cōmunis
error facit ius. Nō ei p̄ſumē debueras om
nes ad tuā ſententiā citius attrahēdos fo-
re/ ꝙ̄ ad aliorum iudiciū te vnicum vl' ad-
modū paucos tecū poſſe cōuerti. Nā hoc
vltimū liberum tibi erat nō alterū/ obſiſtē
tibus tot capitibus quot tm̄ conueniſſe in
vnā vie ceſſionis oblationē nonne miracu
lum eſt ⁊ pene diuinū. ¶ Oppo net de Q
mū aliqs patere ſatis nūc ꝙ̄ inutilis et
caſſa fuerit hec via ceſſionis q̄ nihil hacte-
nus ꝓ pace valuit opari. Hoc argumēto
viā ꝯuentionis aut illius ꝙ̄ noīas iuſticie
liceret inculpare. q̄m nihil adhuc profeciſ-
ſe cognoſcimꝰ. Sed nō accepte ſunt m̄de-
bis he vie iōqꝫ nō tēptate. ita certe nec viā
ceſſionis acceptaſti. cuius intererat eādē
primitꝰ offerre. Eādē dico. totiēs añ papa
tū ꝑ te pat̄ vētilatā/ laudatā ⁊ vere ꝓ vnica

cõmendatã. q̄ ſi p̄ſumitur pro via cõuen-
tionis ant altera ſi fuiſſent acceptate q̄ de-
diſſent pacẽ eccleſie. multo ampli⁹ h̄ʒ exiſti
mare ꝯuenit de acceptione libera via ceſſi-
onis. q̄ ſi poſt oblationẽ tuã charitatiuaʒ
Altera ps contumaciter renuiſſet pagere.
ip̄a de ſe ſuaqꝫ ſalute vidiſſet/tu liberat⁹ no
biſcũ. tu glorioſus. tu ab omibus re ⁊ noīe
bn̄dictus euaſiſſes. ¶ Verũ ignoſce pater
ſancte/ſi nimis vrget celſitudinẽ tuã multi
loquiũ zeli mei. talia ego non ad dãnandũ
ſed hortãdum pronũcio. quatinus q̄ pacẽ
eccleſie proſequunt/ nõ inculpes ſiniſtris
interpretationibus. quaſi deprauato anio
erga te vel dignitatẽ tuã moneãt. quatin⁹
p̄terea cõdeſcendẽte te capite noſtro ad hu
milẽ mẽbroꝝ voluntatẽ inſtar xp̄i. ambule
mus omnes vno aīmo. vno paſſu. vna via
donec occurrat nobis pax vera. in eo q̄ fe-
cit vtraqꝫ vnuʒ. domīo noſtro ieſu xp̄o. q̄ ē
deus benedictus ī ſecula ¶ Quid ſupereſt
agere o ſorores. dũ ps īueīt vtraqꝫ cauſaſ
tum excuſatiõis ꝓprie tũ accuſatiõis alie-
ne: qua rõne põt hoc fieri etiã ſi tu beniuo
lentia tãto niſu conareris vt ps excuſanda
cẽſeret ſed neqꝫ in tã cõtrarijs iudicijs vide
ri pn̄t accidi. Et o ſanctiſſima mater eccl'ia
cui ſnīe interim ceſſura es/quã amplexabe
ris quã ꝓbabis: xp̄iana r̄ſpublica/int̄ has
ꝯtentiones animoſas ⁊ icertas quid aget:
inter ea quo ſe vertet/quali poterit regimīe
gloriari. Audum cõtentionib⁹ pomptio ⁊
Julio ceſare ciuilibus armis romana reſ-
publica neutrius ptẽ ꝓbans remãſerat in
medio deſolata cũ Cathone qui nulli ſit'r
pti fauens erat. Ita em̄ dicit ſeneca. Utrũ
vero ſimile ſit in ſciſmate noſtro tãto dete-
riori q̄to anime mors q̄ corpis plus hor-
roris hꝫ non determino. vtinã veniat dn̄s
q̄ ⁊ ill'uminet abſcondita tenebraꝝ. ⁊ poſi-
ta in lucẽ complcat in ope parum quidem
videre eſt ſi nõ datur operari. Hoc q̄dẽ ſo
lum relictum videt vt quia cũ ignoramuſ
quid agere debeamus humano cõſilio cõ-
fugiam⁹ ad diuinũ niſi vobis aliud o ſoro
res videat. ¶ Beniuolẽtia. Mihi beniuo
lentie idem prorſus eſt iudiciũ frater vt nl'
lis accuſatis maliuole ſicut obſeruare (ni-
ſi me fallit amor tui) ſtuduiſti ꝯuertamus
nos ad dominũ. q̄tinus ad nos cõuertat.

Ambulãs ſup aq̄s preſentis fluctuatiõis
ventis imperãs ⁊ mari ⁊ fiat eo iubẽte trã-
quillitas. q̄d tacita recogitas ſoror nr̄a di-
ſcretio. dic et tu q̄ cenſes agendũ. ¶ Diſcre
tio. Ego vero hoc idẽ nihilomin⁹ ne tẽ-
ptari videatur deus. conari decꝫ nos ad la
borem ſi forte pijs attemptationib⁹ aſpiret
deus vires. ¶ Zelus. Veriſſime ſuadꝭ
p meã fidẽ o ſoror diſcretio. ſaluberrime et
diuine. vis igit vt ea prelia que penes nos
ſeruamus recondita ſup hoc negocio pro-
feramus in mediũ. tum in medio ꝺ medio
pacis inueniendo. tum de concilio ſic vel
nõ celebrãdo. tum de pape accuſatõe et ex-
cuſatione cum reliquis. illorũ em̄ inſpectõ
dare poſſet occaſionem ſapientibus ꝓfun
diora cogitandi. ¶ Diſcretio. Video te
frater ad ingeniuʒ redis totus flãma es/ne
quis non velle foras erumpe. ſcio q̄ tu lo-
queris/illa quodã impetu magis proiecta
ſunt q̄ digeſte ordinata/ſine ſtilo ſine limi
tatiõe. Attn̄ ſi ita fert animus tuus nec cõ
peſci poteſt/tu in alia nobiſcũ contione ea
ꝓpone. nos ſecedere ad alia tempus vocat
⁊ verba tua (vt aſpicis) iã popularis ꝯtio
iã ſcolaſticus cetus. iã curia regalis expec-
tat. tuã rẽ ergo age ⁊ bene habe. ¶ Zelus.
Polliciti memor obedientia vltro. ⁊ tu
bene habeas ſoror. nec vllo vnq̄ ī negocio
me deſere. tu quoqꝫ ſpiritu o germana be-
niuolentia. procul omnis a nobis ⁊ ceter[
maligna ꝑuerſitas exturbet ꝛc.

Finit.

Seqtur epiſtola criſtianiſſimi regis frãcie iuſtificatiua ſubtractionum factarũ a Petro de luna non obſtante obedientia ſuo ꝑdeceſſori/et ſibi quãdoqꝫ preſtita.

Karolus dei gratia frãcorũ
rex vniuerſis chriſti fideli-
bus ſalutem in domino/et
ad eã quã ſumopere deſide
ramus eccleſiaſticã vnionẽ
vnanimit aſpirare. Pax ec
cleſiaſtica que ſus vnico et
certo chriſti vicario coniungere debet vni
uerſa membra populi chriſtiani ſm̄ ipſius
xp̄i ⁊ apoſtoli ſui documentum/dum oliʒ
poſt mortem felicis recordatiõis Greg. pa